

ილორი

E-mail: roland.jalagania@mail.ru
E-mail: r.jalagania@mail.ru

№389 (448) 29 ნოემბერი – 6 დეკემბერი 2016 წ. სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ორბანო ფასი 50 თეთრი
სირცხვილი ის კი არ არის, რომ მებრულად ლაპარაკობან, არამედ ისაა, რომ დანარჩენმა ქართველებმა არ ვიხით მებრული ვნა – ააჟი შანიძე

**ერთნაირსქესიანთა
ქორწინება
საქართველოს
პარლამენტში** 88.2

**ვაგლავ
ჭიკაშვილი:
მსოფლიო
ცვლილებების
მოლოდინში** 88.3

**იზა თამაზაშვილი:
რუსეთის ფაქტორი
— ტესტი
პატრიოტიზმზე
ლიბერალისტებისთვის** 88.4

**ანრიკ სვეიბა:
თქვენი გაზეთის
მეშვეობით
მოვიპოვეთ ჩვენ
ყველა ქართველ
მემობარს... ნერსულს
კედლებს არ
ვუშენებ!** 88.5

სერგი საჯაია: 88.7
როდესაც „ბულაჩუყბა“ სირებვნეში
ჩასადგურებით დაღატისკენ
იბილიკებს სვლაბებს

ბარო ოდიშარია: 88.6
ეს კაცის მალე უნდა მოაშორონ
ბანათლების სფეროს — რატომ
არის მიუღებელი ჯეჯელავენს
სნაპლების მეთოდები

**კლოდ
კემულარია
ლევინის
სასაფლაოზე
დაკრძალეს** 88.6

**რუსი ბერი,
რომელმაც თბილისს
ქმთამკვლელი ომი
უწინასწარმეფველა
— მამა ვიბალის
ცხოვრება და
სასწაულები** 88.9

**საქართველოს პაპრიარქი
რუსეთის პაპრიარქს — ჩვენ
ვეჩრდებით ერთმანეთს და
ჩვენ ერთმანეთს უნდა
დავხვებაროთ** 88.9

**ვენეციის წყლებში
მოხვედრილმა
ვეშაპმა რამდენიმე
გონდოლს კუდით
თამაშისას ამოაბრუნა** 88.6

ერთნაირსქესიანთა ქორწინება საქართველოს პარლამენტში

ახალი პოლიტიკური ცენტრი "გირჩი", რომელიც უკვე ისე არახალია, რომ პოლიტიკაში მოსვლაც მოასწრო და წასვლაც კვლავ ყურადღების ცენტრში ყოფნას ღამობს და ქართული სნობურ-უინტელექტო ელექტრონული თუ ბეჭდური მედიის პირობებში, ზოგი რამ გამოსდის კიდევ.

პაატა ბურჭულაძის საარჩევნო კოალიციაში შესვლა-გამოსვლის შემდეგ "გირჩის" ლიდერებმა განაცხადეს – კლასიკური პოლიტიკიდან გავიდა და სრულიად ახლებური ტიპის, სოციალურ ქსელებზე ორიენტირებული, შეიძლება ითქვას, ფეისბუქ-პარტია ვსდებით. ჯერჯერობით ვერაფერს ნაწვდა, რას ნიშნავს "ფეისბუქ-პარტია" და რით შეიძლება ის განსხვავდებოდეს ჩვეულებრივი პარტიისაგან. ალბათ, ამას "გირჩი" თავისი მოქმედებით მომავალში დაგვანახებს. ვერ გეტყვით, რამდენად არის კავშირში ყოველივე ეს "ფეისბუქ-პარტიობასთან", მაგრამ ასეთად საკუთარი თავის გამოცხადების შემდეგ, პირველი ნაბიჯი, რომელიც "გირჩმა" გადადგა, ერთნაირსქესიანთა ქორწინების ოფიციალურად, კანონიერად დაშვების მხარდაჭერაა.

ანუ, "გირჩის" ლიდერებმა მედიის საშუალებით განაცხადეს, რომ "ქართული ოცნების" საკონსტიტუციო უმრავლესობამ ვერ უნდა გაბედოს საქართველოს კონსტიტუციაში ცვლილების შეტანა იმის შესახებ, რომ ქორწინება მხოლოდ და მხოლოდ ქალისა და მამაკაცის ნებაყოფლობითი კავშირია და არ შეიძლება ოჯახი დაერქვას მამაკაცისა და მამაკაცის ან ქალისა და ქალის კავშირს.

მეითხველი, ალბათ, ამას ელოდება, მაგრამ მინდა, იმედი გაგიცრუოთ, რომ ამ წერილის მიზანი არ არის მსჯელობა უშუალოდ ამ საკითხზე. მე მსურს, უბრალოდ, ამ ანალოგიით, არა ერთნაირსქესიანი ადამიანების, არამედ ერთნაირსქესიანი პოლიტიკური პარტიების შესახებ ვიმსჯელო.

ნუ გაგიკვირდებათ! განა შეუძლებელია, "ერთნაირსქესიანი" ვუწოდოთ დღევანდელი საქართველოს თუნდაც ორ ყველაზე დიდ პოლიტიკურ გაერთიანებას – "ქართულ ოცნებას" და "ნაციონალურ მოძრაობას"?

თუ ამას ეწინააღმდეგებით, დამისახველეთ მათ შორის განსხვავება რომელიმე ორიენტაციაში – გინდა საგარეოში და გინდა საშინაოში. დამისახველეთ განსხვავება თუნდაც მათ დამოკიდებულებაში "სხვა სქესის" ქვეყნებთან – მაგალითად, თურქეთთან!

წესით, ყველას უნდა გახსოვდეთ, ვინ "განგვანათლა" პირველად ამ ათიოდე წლის წინათ, რომ ოსმალეთის იმპერიის პირდაპირი მემკვიდრე თურქეთი, ჩვენი,

ანუ საქართველოს "მრავალსაუკუნოვანი მბა და მეგობარია"! რა თქმა უნდა, ეს ჩვენი "ექსტრავაგანტური", "ხუნტრუცა" და მუდამ "განსხვავებული" პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი გახლდათ.

ისიც ყველას უნდა ახსოვდეს, რომ მისი ასეთი უგუნური განცხადების შემდეგ, მთელი 7 თუ 8 წელიწადი, მიშას მოწინააღმდეგეთა სხვა უამრავ არგუმენტს შორის ეს უპირველესი და უმთავრესი არგუმენტი იყო და მას სშირად წამოაძახებდნენ ხოლმე – კაცი რომ იტყვის, თურქეთთან საქართველოს მრავალსაუკუნოვანი მეგობრობა აკავშირებს, ასეთ კაცს რაღა უნდა ელაპარაკო!?

მიშას არაერთმა კრიტიკოსმა მაშინ ეს მის "არაორდინარულობას", "ექსტრავაგანტურობას" და "ხუნტრუცა" ხასიათს მიაწერა და იყო მოსაზრებები, რომ საქართველოს მდგომარეობაში მეოფე ქვეყანას აუცილებლად სჭირდება დინჯი, გაწონასწორებული, მშვიდი და ჭკუადაძვადარი ლიდერი და ასეთი პიროვნული თვისებების მქონე ადამიანი არავითარ შემთხვევაში აღარ იტყვის მსგავს სირუგუნეს.

როგორც მეზღაპრეები იტყვიან ხოლმე, გამოხდა ხანი და ჩვენს ქვეყანას ეღირსა სწორედ ასეთი ლიდერი. გიორგი კვიციანიშვილის გარშემო წარმოებული "პიარი" სწორედ ამ მიმართულებისა იყო – "ჩვენი გაწონასწორებული პრემიერი", "ჩვენი დინჯი და ჭკუადაძვადარი ლიდერი"...

მაგრამ, ისევ მეზღაპრეების ტარშინოლოგია რომ გამოვიყენოთ, პოი, საომრებავ, და — თურქ და ქართველ ხალხებს შორის მეგობრობა საუკუნეებს ითვლის — ზუსტად ასე განახსნადა თურქეთის საელჩოში გაერთიანებული ოცნებისა და ნაციონალურ მოძრაობის კვირიკაშვილმა, ანუ განონასწორებულმა სიჭყვანიჭყვით გაიფიქრა ესქსტრავაგანტურის ნათქვამი ისა, რომ უბუნა ქარღვივს კი არ შეზოკებია.

რა ვქნათ ახლა? იქნებ როგორმე დავრწმუნდეთ, რომ "ექსტრავაგანტურობას" და "გაწონასწორებულობაში" არ ყოფილა საქმე, ანუ არ აქვს მნიშვნელობა კონკრეტული ლიდერის ფსიქოლოგიურ მახასიათებელს და პრობლემა გაცილებით უფრო ღრმა და მტკივნეულია?

არა? მაინც გვინდა, მთელი ეს სისტერეოტიპული რამენაირად "გავაპარავოთ"?

კი, ბატონო, თუ გნებავთ, დაიჯერეთ, რომ ოსმალთა და ქართველთა ურყევი ძმობა და მტკიცე მეგობრობა საუკუნეებს ითვლის. ბოლოს და ბოლოს, როდესაც ერის ორი ამხელა ლიდერი, თანაც "ექსტრავაგანტურიცა" და "გაწონასწორებულიც", გუებნება, — "ჩაიდან" ხარო, ერსაც სხვა რაღა დაგვრჩენია და ბოლი უნდა ამოვუშვათ, ხო?!

განსაკუთრებით სავალალო და კომიკურია იმ ადამიანების მდგომარეობა, რომლებიც ადრე მიშა სააკაშვილს ასეთი გამონათქვამის გამო განსაკუთრებული სისასტიკით ღანძავდნენ, ხოლო ახლა, "ოცნების" ფრთის ქვეშ შეეუფლებს, აღარ სურთ გიორგი კვიციანიშვილის ღანძვა და ისე "საყვარლად" უძებნიან მის ამ გამონათქვამს რაღაც სულელურ გამართლებას, პირდაპირ აგეტყვებო კაცს...

მაშ, აბა, ახლა თქვენ თვითონ ბრძანეთ — არის რაიმე "სქესობრივი" განსხვავება "ქართულ ოცნებას" და "ნაციონალურ მოძრაობას" შორის?

ჰო, მართლა, ამ ერთნაირსქესიანთა ახალ "მწყემსად" რომ მოგვევლინა, აი, იმ კაცზეც უნდა ვთქვათ ორიოდ სიტყვა, ისე როგორ შეიძლება?!

ზუსტად ისევე, როგორც დაახლოებით წელიწად-ნახევრის წინათ ახალ პრემიერ-მინისტრს, ირაკლი კობახიძესაც, პარლამენტის თავმჯდომარედ დასახელებისთანავე, მსწრაფლ გამოუნდნენ მეხოტბეები. თუკი გიორგი კვიციანიშვილის "საპიარო" მთავარი სიტყვა იყო "გაწონასწორებული", პარლამენტის ახალი თავმჯდომარის "საპიარო" მთავარი სიტყვაა "ნიჭიერი". სიმართლე ითქვას, ეს თიკუნე ქართულ პოლიტიკაში ახალი არ არის და სხვაც ბევრი გვინახავს "ნიჭიერი ვარსკვლავებიცუნა", რომელსაც საბოლოოდ ხალხის დიდი ზიზღით დაუმთავრებია თავისი "მოღვაწეობა".

დავანოხის წინასწარ დასმის პრეტენზია არ გვაქვს, მაგრამ სოციალურ ქსელებში უკვე ატეხილი სრულიად ულოგიკო აუიოტაჟი ამ ახალი "ვარსკვლავიდან" გარშემო მაინც საოცრად გვაგონებს სხვა "ვარსკვლავებიცუნათა" გარშემო სხვადასხვა პერიოდში ატეხილ აუიოტაჟებს.

"აი, ასეთი კაცი გვინდა ქართულ პოლიტიკაში! ბევრი ასეთი ნიჭიერი კაცი გვინდა და გადავრჩებით!" — "ახიარებენ" ირაკლი კობახიძის ფოტოებს "ფეისბუქ-მომხმარებლები" და რატომღაც ახრად არ მოსდით, რომ კარგად ჩაუკვირდნენ ამ მორიგი "ნიჭიერის" განვლილ გზას, მის, ასე ვთქვათ, "ბუგრაუნდს" და დასვან კითხვა — ის და მისი წინამორბედიც პოლიტიკურად "ერთნაირსქესიანები" ხომ არ არიან?

ფონდი "ღია საზოგადოება საქართველო" (სოროსის ფონდი), სხვა ყველა დანარჩენი "ნიჭიერის" მსგავსად, ყელს რომ იღერებს ირაკლი კობახიძის ბიოგრაფიაშიც — ეს უკვე ბევრ რამეზე მიაინიშნებს.

უფრო ხაინტერსო კი არის ის, რომ, როცა მისი მამა, ნინო ბურჯანაძის პარტიის ყოფილი წევრი, საქართველოს პარლამენტის ყოფილი ვიცე-სპიკერი ედუარდ ბატონი გიორგი კობახიძე, სასტიკად სცემეს 2011 წლის 26 მაისს, ვინმემ უყური მაინც თუ მოჰკრა მისი შვილის, ირაკლი კობახიძის ხმამაღალ პროტესტს მამის არაადამიანური ცემის გამო?

ეს ჩვენი ძალიან "წარმატებული" ბატონი ირაკლი მაშინ არც ისე ბავშვი იყო, კაი მოწიფული, 32 წლის მამაკაცი გახლდათ

და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიულ ფაკულტეტზე საკმაოდ სერიოზულ თანამდებობაზეც მუშაობდა.

რაო, კარიერის გამო მამის უმოწყალოდ ცემის "გადაყლაპვაც" შეიძლებაო? რაო, უსამსახუროდ დარჩენის შიშით, უბრალო თანამოქალაქეების კი არა, საკუთარი მამის ცემაც კი არ უნდა გააპროტესტო "წარმატებულმა" და "ნიჭიერმა" ადამიანმაო?

ალბათ, აი, სწორედ ასეთი ზნეობის ადამიანები "სჭირდება" ქართველი საზოგადოების იმ ნაწილს, რომელიც ასეთი ადფრთოვანებით წერს ამ ახალ "ვარსკვლავებიცუნაზე" და უნდა ვადიარო — ღირსნიც ვართ!

უარესის ღირსიც ვართ ადამიანები, რომლებმაც, თავის დროზე, პირადი კეთილდღეობაც, ოჯახის უსაფრთხოებაც, ღამის სიცოცხლაც გაეწირეთ იმისათვის, რომ ძალაუფლება აი, ასეთი "წარმატებული ნიჭიერებისთვის" ჩაგვებარებინა...

თამარ ჩუბოშვილსა და "ქართული ოცნების" პირველი ოცნების სხვა პირსონაჟები ალაბაშვილს ვამბობ. მათ შორის ერთიც კი არ არის ისეთი ადამიანი, რომელიც ოდნავ რისკავს მაინც წაიშვას თავის ღრობაში "ნაცემის" მანიპულრ რეჟიმთან ბრძოლისას.

ადამიანები, რომლებიც გატრუნულნი იყვნენ ქვეყნისთვის სამკდრო-სახიცოცხლო ბრძოლის დროს, დღეს, უკვე უმაღლეს საკანონმდებლო ორგანოში მოკალათებულნი, ჭკუას გვასწავლიან "ქვეყნის სტაბილური, მდგრადი დემოკრატიული განვითარების" შესახებ...

როდესაც საზოგადოების მართლა ზნეობრივი და გაბედული ნაწილი უდიდესი რისკის ფასად ცდილობდა, რეჟიმს ფეხქვეშ არ გაეთელა დემოკრატიული ღირებულებები, აი, ეს ბატონები და ქალბატონები გატრუნულნი ელოდნენ, ვინ ვის სძლედა, რათა შემდეგ მათთან ერთად გაეგრძელებინათ თავიანთი "წარმატებული" კარიერა და არც იმაზე იტყოდნენ უარს, მანიაკებთან და კაცისმკვლელებთან ერთად თუ მოუწევდათ ამის გაკეთება...

ასეთ ფონზე, როგორ ფიქრობთ, "გირჩის" აბსოლუტურად უადგილო გამოხდომა, "ოცნებამ" ერთნაირსქესიანთა ქორწინების აკრძალვა არ უნდა შეიტანოს კონსტიტუციაშიო, ხოლო "ოცნების" წარმომადგენელთა მედგარი წინააღმდეგობა — გინდა თუ არა კონსტიტუციაში უნდა ჩაწეროთ, ოჯახი მხოლოდ ქალისა და მამაკაცის ერთობააო — არ ჰგავს თითიდან გამოწოვილ და ხელოვნურ "კონფლიქტს"?

"გირჩისა" და კონკრეტულად მისი ლიდერების — ძმები კუბლაშვილების ბიძინა ივანიშვილის მიერ დაფინანსების შესახებ ლოგიკური ეჭვები ყოველთვის არსებობდა და ვითომ საფუძველს არის მოკლებული ის მოსაზრება, რომ "ქართულ ოცნებას", "დოლარის გაქცევისა" და კოაბიტაციის მორიგი ტალღის ფონზე, აგრეთვე, უამრავი სხვა საჭირობოროტო პრობლემის ფონზე, ქართული ტრადიციების დიადი დამცველის იმიჯი სჭირდება და ასეთი აუიოტაჟის შესაქმნელად "გირჩი" წინასწარ გათვლილ "სატოპკეს" უწევს?

სწორედ ამიტომ, საჯაროდ და ხმამაღლა ვამბობ, რომ საქართველოში პირველი ერთნაირსქესიანთა ქორწინება უკვე შედგა საქართველოს პარლამენტში და ეს ერთნაირსქესიანი წყვილი "ქართული ოცნება" და "ნაციონალური მოძრაობა", ხოლო "დაპირისპირება" მათ შორის ჩვეულებრივი "ცოლქმრული" ჩხუბია, რომელიც, ცნობილი ანდახის თანახმად, მხოლოდ ბრყვეს თუ ეგონება მართალი...

ბაპურ სვანიძე

ასოფლიო სვლილბაბის პოლონიში

არასამთავრობო ორგანიზაციებს, სხვადასხვა სახის ინსტიტუტებს და მათი დახმარებით დიდ გავლენას ახდენს ამა თუ იმ ქვეყნის პოლიტიკასა და საზოგადოებაზე. ხშირია შემთხვევები, როდესაც არასამთავრობო ორგანიზაციების აქტიური მუშაობით მიმდინარეობს ადგილობრივი ხელისუფლების დისკრედიტაცია, საუკუნოვანი ადამიანური უფლებების დაცვა, ძველი დაგმობა და ასლის, ამერიკულის გაღმერთება. ამ თვალსაზრისით აშშ-მა დიდ წარმატებას მიაღწია – თითქმის ყველაგან – რუსეთის გარდა. რომ იტყვიან – სალ კლდესავით დახვდა ამერიკულ „რბილ ექსპანსიას“ პუტინის რუსეთი. ამიტომაც ათვალიწუნეს ობამას და მისი წინამორბედების ადმინისტრაციებმა რუსეთი.

რუსების გამონათქვამია – ვიდრე არ გადახტები, ჰოპ არ დაიძახო. რამდენად თანმიმდევრულად მიიყვებინა ამ გამონათქვამს ავტორები, სხვა საქმეა, მაგრამ აშშ-ს საპრეზიდენტო არჩევნების განმავლობაში რომ წამითაც არ შეუცვლიათ პრეზიდენტობის კანდიდატის ღონაღდ ტრამპისადმი თავიანთი დამოკიდებულება, ფაქტია. ცხადაა, იყვნენ ისეთებიც, რომლებიც ქოქოლას აყრიდნენ ტრამპს, მაგრამ მათი როლდენობა ახლოსაც ვერ მივიდოდა „ტრამპისტების“ რაოდენობასთან.

ხუმრობა საქმე ხომ არ არის – თავს ყველაზე უკეთესად თვლიდნენ, ყველაზე ძლევამოსილად, ღმერთის თანატოლად და ამ დროს ვიღაც რუსეთი, რეგიონული ქვეყანა და მისი პრეზიდენტი – კგბ-ს პირში გვერდში გიდგება, უსირცხვილოდ გეუბნება – ერთპოლუსიანობას ყავლი გაუვიდა, მრავალპოლუსიანობა უნდა იყოსო. ასეთთან როგორ უნდა მოიქცე?

უნდა დაწვეს ეკონომიკური სანქციები, შიშშიღლი სული ამოხადო, იქაურ ლიბერალურ ორგანიზაციებს ტომრებით ფული უნდა აჩუქო – „ფერადი რეგულაციისთვის“. ოჰ, ეს ატომური ბომბი, თორემ ომსაც წამოიწყებდა. რა, პირველად ჰქონია ამას ადგილი ისეთი ქვეყნების წინააღმდეგ, ვისაც ატომური ბომბი არ ჰქონდათ? მაგრამ რუსეთი სხვაა. მისი ბირთვული პოტენციალი არათუ აშშ-ს დააუთოვებს, არამედ მსოფლიოსაც და თანაც 17-ჯერ. ამდენად, რა გაეწეობა – ისევ შავი ანტირუსული PR-ი, სანქციები, ნატოს სამხედრო ძალებით რუსეთის შემოკავლება, რუსეთის საზღვრებთან პრობლემების შექმნა უკრაინის, საქართველოს, მოლდოვას დახმარებით.

დღეს, აი, ეს უკანასკნელი, ისე ხეიმობენ ტრამპის გამარჯვებას, როგორც ფეხბურთის მსოფლიო ჩემპიონატში რუსეთის ნაკრების გამარჯვებას. სახეიმოც აქვთ – ხუმრობა საქმე ხომ არაა მრავალწლიანი, თითქმის სახევარსაუკუნოვანი დანძღვის, გინების, დამცირების, დასჯის (სანქციები) შემდეგ „თეთრ სახლში“ ისეთი პრეზიდენტის ხილვა, რომელიც მთლად თუ არა, ნაწილობრივ მაინც არ გამოიყენებს ანტირუსულ პოლიტიკას.

რუსეთი დიდი და მძლავრი ქვეყანაა, რომელსაც უდიდესი წიაღისეული სიმდიდრეები გააჩნია. მას მძლავრი სამრეწველო პოტენციალი აქვს, ამასთანავე, განსწავლული სამეცნიერო კადრები ჰყავს. ამ ქვეყანაზე მხოლოდ ბრევი თუ იტყვის – სუსტი, განუვითარებელი ან რეგიონული ქვეყანააო.

არადა, თქვეს – პირველი გამონათქვამი მარგარეტ ტეტჩერს ეკუთვნის – რუსეთი, აფრიკული სახელმწიფო ზემო ვოლტას დარია, ოლონდ ბირთვული რაკეტებით. მეორე – აშშ-ს პრეზიდენტ ბარაკ ობამას – რეგიონული ქვეყანააო.

არადა, ვერც ერთს ვერ დაეწამებო ბრევიობას, მაშ, რა იყო მიზეზი იმ დახსიათებისა, მათ რომ რუსეთს მისცეს?

პასუხისთვის დიდი დაფიქრებაც არ არის საჭირო, პირდაპირ ვიტყვი – შური და გაღიზიანება. პირველს, აღიზიანებდა იმუამინდელი საბჭოეთის წარმატებები შეიარაღების, კოსმოსის, მძიმე მეტალურგიის, მეცნიერების, სპორტის დარგებში. მეორეს, რუსეთის შეუპოვრობა, მძიმე გამოწვევებისთვის შესაბამისი დახვედრა, პორიზონტალური პოზიციიდან, რასაც ადგილი ჰქონდა საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ, ფეხზე წამოდგომა და წელში გასწორება.

როგორ გაღიზიანდებოდა პირველი ანუ ტეტჩერი რუსეთის წინსვლით თანამედროვე მსოფლიოში, ის რომ ამას შესწრებოდა?! მან კარგა ხნის წინათ დაიდო ბინა სამარადისო სასუფეველში.

რაც შეეხება მეორეს ანუ პრეზიდენტ ობამას, ისიც მალე დაიდებს ბინას ამქვეყნიურ პოლიტიკურ სასუფეველში. მას ყოველთვის მოიხსენიებენ პრეზიდენტად, არაფერ იტყვის ყოფილი – ასეა აშშ-ში. მაგრამ ის აღარ იქნება აღჭურვილი იმ უდიდესი უფლებებით, რაც აშშ-ს პრეზიდენტობას ახლავს.

აშშ-ს პრეზიდენტი არის ის, ვინც მთელი მსოფლიოს საქმეებს განაგებს, ხშირად ვოლუნტარისტულად იმ ქვეყნებისაც, რომელთაც სულაც არ სურთ მსგავსი „დახმარება“.

აშშ-ში არის ქვეყანა, რომელიც საკუთარი ფინანსებით მსოფლიო ქვეყნებს უქმნის

დაიწვეს, რა სახით მიელოცათ გამარჯვება ტრამპისთვის. გენახათ, სამგლოვიარო გამომეტყველებით გაკეთებული ნაძალადევი მილოცვები...

პუტინი პირველი იყო მიმლოცველთა შორის. საზღვარგარეთის ქვეყნების ელჩების რწმუნებათა სიგელების მიღების დროს, მან მილოცვასთან ერთად ისურვა ორ ქვეყანას შორის ურთიერთობათა ნორმალურ კალაპოტში ჩაყენება.

მოზომილი მილოცვა იმ მოზომილი პროგრამული განცხადებების გაგრძელება იყო, რასაც მთელი წლის განმავლობაში ჰქონდა ადგილი. პუტინი გულწრფელი იყო, რასაც ვერც ერთ სხვა პრეზიდენტზე ვერ ვიტყვი, მათ შორის პოროშენკოზე, რომელიც ლამის წინასწარ ხეიმობდა კლინტონის გამარჯვებას. დასავლეთმა კი მიულოცა ტრამპს გამარჯვება, მაგრამ თან ჰკუყვა ღაბრია, მაგალითად ნატოს გენერალურმა მდიანამ სტოლტენბერგმა – ახლა ნატოს გაუქმების დრო არ არისო.

დაიხ, ნამდვილად, ეს ორგანიზაცია კარგა ხნის წინათ უნდა დაშლილიყო, ვინაიდან მოწინააღმდეგე, რომლის საბაბითაც (საბჭოთა კავშირი) შეიქმნა, გაქრა. თუ ვინმეს არ აწყობს ნატოს დაშლა, მისი გენერალური მდიანი სტოლტენბერგია. ხუმრობა საქმე ხომ არ არის მსუყე ხელფასის და საერთაშორისო გაგლეხის დაკარგვა?!

„დღეს, ნატოს დაშლის დრო არ არის, ვინაიდან რუსის ჯარი ჩვენს საზღვრებთან არის მომდგარი და როდის გადმოლახავს არ ვიცით“ – ისევ დაშინება. სინამდვილეში, რუსეთის ჯარი კი არ მიაღწია ნატოს საზღვრებს, პირიქით – აშშ-მა და ნატომ მიაყენეს თავიანთი მძიმე ტექნიკა და ჯარი რუსეთის საზღვრებს. ჯარის მიყენება კი ნიშნავს დაფინანსების გაზრდას, ახალ შეიარაღებას და მასში ფულის ყრას, სხვა ისეთ ხარჯებს, რომლებიც მისრუდება ნატოელი მოხელეებისა და სამხედროებისთვის.

ნატოს წინააღმდეგ რუსეთის აგრესიასთან მიმართებაში პუტინმა მოსწრებულად თქვა – 140-მილიონიანი ქვეყნისთვის (რუსეთი) ევროკავშირ-ნატოს (600 მილიონი) წინააღმდეგ ომი აბსტრაქტული აზროვნების ნაყოფიაო.

მართალია რუსეთს მეტი ბირთვული იარაღი აქვს, ვიდრე ერთად აღებულ ევროპის ქვეყნებს, მაგრამ რატომ უნდა დაიწვეს ომი რუსეთმა ევროპის წინააღმდეგ? აი, ეს კითხვა გაუნდა ტრამპს. და ამ კითხვის გარდა სხვა კითხვებიც – ახლო აღმოსავლეთთან და აშშ-ს სამხედრო ბაზებთან უცხოეთში.

ტრამპის პროგრამა კარდინალურად განსხვავებულია წინამორბედისგან. ეს არ არის იზოლაციონიზმი. ეს არის ნაციონალიზმი – ნაკლები დანახარჯებით დიდი საქმის კეთება. „ვერ შეძლებს“, – აცხადებენ „წინასწარმეტყველი“ ქართველი პოლიტიკოსები და პოლიტოლოგები. „საარჩევნო რიტორიკა სხვაა და პრეზიდენტობა სხვაო“, – ამბობენ ისინი.

და მართლაც არიან, ვინაიდან დაპირებათა შეუსრულებლობაზე არიან აღზრდილი, თანაც ისეთზე, არცერთი ერი რომ არ აიტანდა. ჩვენს პოლიტიკოსებს ჰგონიათ, რომ აშშ-ის მოსახლეობა ისეთივე „ჯუჯუღაა“, როგორც საქართველოსი. იქ შეუსრულებლობა ისჯება არჩევნებში მხარდაუჭერლობით. ტრამპს კი სურს მეორე ვადითაც გახდეს პრეზიდენტი, ამიტომ, დანაპირები უნდა აასრულოს. ეს ჩვენ ვართ, რომ ივანიშვილის დანაპირების შეუსრულებლობის მიუხედავად მაინც მის ე.წ. პარტიას ვაძლევთ ხმას.

ის, რომ ტრამპი მზად არის დანაპირების შესასრულებლად, დაადასტურა ერთ-ერთი ტელეკომპანიისთვის მიცემულ ვრცელ ინტერვიუში, სადაც მან ხაზგასმით აღნიშნა არადეკლარა ქვეყნიდან დეპორტაციის თაობაზე, მექსიკის საზღვარზე კედლის აშენებაზე, თანაც მექსიკის ხარჯებით და სხვა. ილაპარაკა ტერორიზმზე, სირიაზე, ნატოზე და ა.შ.

ტრამპის ფენომენი სხვაა და არა ისეთი,

როგორც ჩვენ ვართ შეჩვეული. 70 წლის მილიარდერს, რომელიც პრეზიდენტობაში ხელფასსაც არ აიღებს, თავის ქვეყნის სამსახურში უნდა ყოფნა და იმ დაპირების შესრულება, რომელიც მან მრავლობით რიცხვში გააკეთა წინასაარჩევნო კამპანიის დროს. ტრამპი, როგორც ჩანს, იოლად დასაყოლიებელი პიროვნება არ არის, მიუხედავად ისეთი, ადმინისტრაციამ რომ გაიჯიროთოს. ის იქნება წამყვანი, აპარატი კი შემსრულებელი, ვინაიდან მან კარგად იცის – შეუსრულებლობა ნიშნავს, მეორე ვადით არ არჩევას.

ვიმეორებ, ტრამპი – მილიარდერი, დიდი ოჯახით, წარმატებული ბიზნესით, არ მოსულა აშშ-ს სათავისოდ გამოსაყენებლად. მას სურს თავისი თავის გამოყენება ქვეყნისთვის. ასეთი რამ კი დიდი ხანია დავიწყებთ მთელს საქართველოში, ევროპაში, მსოფლიოში.

პოლიტიკოსები მოდიან ქვეყნის მოსაწველად და არა საკუთარი თავის ქვეყნისთვის შესაწირად. რომელი ერთი იტყოდა უარს საპრეზიდენტო ხელფასზე – 400.000 დოლარზე? – არც ერთი შეძლებული სახელმწიფოს მეთაური.

„ტრამპის გამარჯვებამ რეგულაციური ძერა გამოიწვია მსოფლიოში“ – ეს სიტყვები საფრანგეთის მემარჯვენეთა ლიდერს მარინ ლე პენს ეკუთვნის. სწორედ ის იყო პირველი, ვინც ტრამპს ტელეფონით მიულოცა გამარჯვება. ტრამპსაც არ დააყოვნა და უმაღ მიიღო ლე პენის ზარი, ისე, როგორც ბრიტანელი ნაიჯელ ფარაჯი – ბრექსიტის მთავარი შემოქმედი, თავის რეზიდენციაში – „ტრამპ ტაუერში“ („Trump Tower“). აი, რაც შეხება ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრს ტერეზა მეის, დაპირდა, რომ ინაუგურაციის შემდეგ (20 იანვარს) შეხვდება.

ლე პენი და ფარაჯი მემარჯვენე პოლიტიკოსებია, ნაციონალური იდეებით გაუღვნილი, ევროკავშირის არსებობის მოწინააღმდეგენი, ნატოსადმი სკეპტიკურად განმსჯეალულნი. ორივე მათგანმა უმაღ მიიღო ტრამპის თანხმობა – ერთმა სატელეფონო საუბარზე, მეორემ – პირად მიღებაზე, რაც უდავოდ ნიშანდობლივია.

ბრექსიტის რეფერენდუმამდე ტრამპი იმყოფებოდა დიდ ბრიტანეთში და მხარი დაუჭირა ევროკავშირიდან გამოყოფას, რაც ბრიტანელმა პოლიტიკოსებმა საშინაო საქმეებში ჩარევად მიიღეს.

ტრამპის გამარჯვებამ, როგორც ჩანს გარკვეული გავლენა იქონია ბულგარეთ-მოლდოვის საპრეზიდენტო არჩევნებზეც, რაზეც მიაჩნებენ ამერიკული „უოლ სტრიტ ჯორნალი“ („The Wall Street Journal“) – „ბულგარეთის ტრამპი, მოლდოვას ტრამპი“ – ასე შეარქვა ჟურნალმა ამ ქვეყნებში არჩეულ პრორუსული ორიენტაციის პრეზიდენტებს.

ევროპა კი ელოდება „ნახალნიკისგან“ რაღაც სიგნალს, მაგრამ ამაოდ. ტრამპი დუმს. ის თავისი ადმინისტრაციის დაკომპლექტებით არის დაკავებული. ევროპას სული დაეღია მოლოდინში და როგორც გერმანელი პოლიტოლოგი ალექსანდრ რარი აღნიშნავს – ის უმაღლად დარწმუნდ საქათმეს დაემსგავსა, რომელმაც არ იცის რა გზას დაადგას.

ასე იცის სუვერენიტეტის დაკარგვამ, საკუთარი საქმეების სხვაზე გადაბარებამ. ევროპამ რახანია ღამის საშინაო საქმეები, არათუ საგარეო, ვაშინგტონს გადააბარა. ამ უკანასკნელმაც არ დააყოვნა და აქტიურად ჩაერთო ევროპაზე სრული დომინირების საქმეში. ასე იყო მრავალი წლის განმავლობაში, მაგრამ, როგორც ჩანს, ასე აღარ იქნება. ტრამპის მიხედვით, ყველამ თავის თავს უნდა მიხედოს და თუ მაინც-დამაინც სურთ აშშ-ს დახმარება – შესაბამისი ფინანსური ხარჯები უნდა გაიღონ.

დამშვიდებელი ცხოვრება – ფული ღირს, რაც უფრო მალე შეიგნებენ ევროპელები და ჩვენც ამ მარტივ ჭეშმარიტებას, მით უკეთესი მათთვის და ჩვენთვის.

კამელეზ ჰიპაზშილი, პოლიტოლოგი

რუსეთის ფაქტორი – ტანსი პაპრიოზიზა ლიბარასაზაბისთა

ამას წინათ ზუგდიდიდან ჩვენი გაზეთის მკითხველი – ვლადიმერ გულუა დამიკავშირდა და მადლიერება გამოთქვა ბ-ნ ალ. ჭაჭიას მიმართ, რომლის ძალისხმევითაც გაზეთები – „საქართველო და მსოფლიო“ და „ილორო“ 1000-1000 ცალი უფასოდ ვრცელდება ზუგდიდში. ამასთანავე, გულისტკივილი გამოხატა, რომ საქართველოს მოსახლეობის ნახევარი მილიონი მანიაკი კრიმინალების თანამოაზრედ და მხარდამჭერად მოგვევლინა – ეს კი საშიში მოვლენაა ქვეყნისთვის. – „ოღესაში ტექნიკოლოგიური ინსტიტუტი დავამთავრე და ქართველობით ვამაყობდი, დღეს კი ვინ ვართ ჩვენ?“ – კითხულობს ბ-ნი ვლადიმერი და განაგრძობს: „მიუხედავად იმისა, რომ მამჩემი – აფხაზეთის კავშირგაბმულობის კომისიის 1937 წელს რეპარტისრეული იქნა, იმ პერიოდის მმართველობა სჯობდა თქვენსას“ – პირადად მოვახსენე ბ-ნ დ. უსუფაშვილს დადიანების ბაღში, როცა ზუგდიდში ბრძანდებოდა.

ამ მოსაზრებებს სრულიად ემიჯნება ქვეყნის ლიბერალური სპექტრი. სამხედრო ექსპერტი ვ. მახსია პირდაპირ ეთერში ასეთ განცხადებას აკეთებს: „ნაცების მხარდამჭერი ნახევარი მილიონი ამომრჩეველი ის ადამიანები არიან, ვინც კომუნისტურ წყობას მისტირებენ, რადგან სააკაშვილმა სსრკ-ს ეპოქაში დააბრუნა ქვეყანა, ხოლო კარგად გათვლილი ცხინვალის ომის შემთხვევაში შეიძლება პოლიტიური შედეგი მიგვედლოს“...(!)

– „ბ-ნ ვ. მახსიას დიდ პატივს ვცემ, ალბათ მთვრალი იყო“ – კომენტარი გააკეთა ერთ-ერთი პარტიის ლიდერმა.

– ეს სრული პოლიტიკური სიბეცე და გაუნათლებლობაა, – აღნიშნა ერთ-ერთმა პოლიტოლოგმა.

არა, ბატონებო! ვ. მახსია არც მთვრალი ბრძანდებოდა და არც განათლების დეფიციტს განიცდის – მსგავსი რიტორიკა დღეს მისთვის მომგებიანი პოზიციას და რადგან ნაცების მმართველობა უარყოფითად ფასდება, ყველაფერ უარყოფითს კომუნისტებს და სსრკ-ს უკავშირებენ ლიბერალები. ეს არის ამერიკის მიერ დანერგილი ტენდენცია მსოფლიოში, სიტყვის თავისუფლებისა და დემოკრატიის ნიღბით სწორედ ეროვნულ ღირებულებებს ებრძვიან, სადა აზროვნების დასაზარებას ესწრაფვიან – ეს არის დათრგუნვის მეტოდი, რათა ჩანასახშივე გაანადგურონ დამოუკიდებელი აზროვნება. საქართველოს ხელისუფლებას აზრად არ მოსდის შეზღუდოს ძალადობრივი ფსიქოლოგიური ზეწოლა, არ გააჩნია თავდაცვის უნარი, რათა ანტისახელმწიფოებრივ ფსიქოლოგიურ ტერორსა და სიცრუის პროპაგანდას წინ აღუდგეს. რომელ გეოპოლიტიკურ სივრცეში უნდა გაგავრძელოთ არსებობა ჩვენი უსაფრთხოება რომ დაცული იყოს? როცა საქართველომ ფიზიკური არსებობა შეინარჩუნა ერეკლე მეფის გადაწყვეტილებით, საქართველოს უგვირგვინო მეფემ – ილია ჭავჭავაძემ ეს გზა პოლიტიურად შეაფასა, წარსულის სსოვნა ანდერძად დაგვიტოვა და საქართველოს მომავალიც განჭკვირბა: „ხმლით მოსულმა ვერა დაგვაკლერა ცოდნით და ხერხით მოსული კი თან გაგვიტანს, ფეხ-ქვეშიდან მიწას გამოგვაცდის, სახელს გაგვიქრობს, გაგვიწყვეტს, სახსენებელი ქართველისა ამოგვითვინა და ჩვენს მშვენიერს ქვეყანას, როგორც უპატრონო საყდარს, სხვანი დაეპატრონებინან“. სწორედ ამ მიზანს ემსახურება დასავლეთის პოლიტიკა და შეგარდნადის ხელისუფლებიდან დღემდე ქართული მეტადობის მიზანმიმართული მკვლელობა ხორციელდება. – არანაირი დიპლომატიური ურთიერთობის აღდგენა არ მოხდება, სანამ საქართველოს ტერიტორიები რუსეთს აქვს ოკუპირებული – აცხადებენ ევროკავშირის ემისრები. იგივეს იმეორებენ სახელისუფლებო თუთიყუშებიც. გრიგორი კარასინიც აღნიშნავს, რომ საქართველო რუსეთთან ურთიერთობის გაუმჯობესებისთვის მზად არ არის, რადგან კვლავ არასახსურველი რიტორიკა ისმის ქვეყნიდან. აშშ-ს პრეზიდენტისა და ნატოს ვარშავის სამიტზე გაკეთებული განცხადებების თანახმად, №1 საფრთხე მსოფლიოსთვის არის რუსეთი და არა ისლამური სახელ-

მწიფო. სწორედ ამ იდეოლოგიის წინააღმდეგ გამოდიან მოაზროვნე ამერიკელი კონსერვატორები, რომლებმაც ხმა დონალდ ტრამპს მისცეს.

– ქვეყნის საგარეო კურსს კორექტირება არ სჭირდება – აცხადებს „მეოცნებეთა“ ერთ-ერთი ლიდერი, მაგრამ საზოგადოებას კარგად ახსოვს ბ. ივანიშვილის ერთ-ერთი გამოსვლა 2013 წელს, როცა რუსეთთან ურთიერთობის დალაგება დააანონსა. რუსეთი არ ერევა საქართველოში მიმდინარე პროცესებში და ეს საგარეო ვექტორის მიმართულებით საქართველოს თავისუფალი არჩევანის პატივისცემას ნიშნავს. ისიც უნდა გავითვალისწინოთ, რომ ეს საქართველოს ხელისუფლების არჩევანია და უცხოელთა დაკრულზე მოცუკვავე კაცუნები უცხო ძალებს მიიხევენ საქართველოს ბატონ-პატრონად და არა მის უდიდებულესობა – ქართველ ხალხს. „განთავისუფლებილი სიძულვილისაგან“ – მიგვიწოდებენ მედასავლეთეები და პარალელურად თავად თესვენ სიძულვილს ხალხთა შორის, განსაკუთრებით კი რუსეთის მიმართ. ეს სიძულვილი იქამდე მივიდა, რომ დასავლეთის ემისრების განცხადებით რუსული ენერჯორესუსებიც კი ევროპისთვის საფრთხის შემცველი გახდა (!) საქართველოში ამ სიძულვილმა კინონდუსტრიაშიც შეაღწია და ბავშვებისთვის რუსული მულტფილმების ჩვენებაც შეზღუდეს. პოლიტიკური კურსი ქვეყნის ინტერესებზე უნდა იყოს გათვლილი და ხელისუფლებამ უნდა გამოიყენოს ეს უმრავლესობა საგარეო ვექტორის ცვლილებისათვის, მით უფრო, რომ ამერიკა შავი ზღვის აუზში სამხედრო ძალების გაძლიერებას ახდენს, რაც საქართველოს რუსეთთან კონფრონტაციის ობიექტად აქცევს. ასევე, ხდება სახმელეთო ჯარების შემოყვანა საქართველოს შავი ზღვის აკვატორიაში. რეალობა კი ასეთია: საქართველო რუსეთისა და ამერიკის დაპირისპირების პოლიგონია.

„პატრიოტთა ალიანსის“ წარმომადგენელმა მისი პარტიის ლიდერების დასავლეთის სენატორებთან სირბილს ასეთი ახსნა მოუძებნა: აღმაშენებელი ეკლესიის გარდა სხვა აღმსარებლობის სალოცავებშიც ღოცულობდა, მაგრამ ამას მისთვის ხელი არ შეუშლია ეროვნული საქმე ეკეთებინათ. სხვა სალოცავებში ღოცვა პატივისცემის გამოხატულება იყო სხვა აღმსარებლობის მიმართ. სადაც უნდა იქ ილოცოს ბ-მა დავითმა, მისგან არანაფეულდებრივი მოძღვარი დადგებოდა, მაგრამ დავით აღმაშენებელი თავისი ქვეყნის იდეოლოგიურ მტრებს საკუთარ თავს მათ სამსახურში არ სთავაზობდა და სანამ მას თავს გაუტოლებენ, იქნებ დაფიქრდეს „პატრიოტი“? ამერიკა ჩვენი ეროვნული სულის გაქრობას ცდილობს და უკეთესი პარტნიორობის გამწვევი „პატრიოტები“ ამას უკეთ შესაძლებლებენ! ამერიკის ელჩის მითითებით განსხვავებული იდეოლოგიის სუბიექტს პარლამენტში შესვლა კერძოდ, სამაგიეროდ, ლაღად გრძნობს თავს პრემიერ-მინისტრი და ისტორიულ რეალობას საპირისპირო ასპექტში წარმოგვიდგენს: „თურქ და ქართველ ხალხებს შორის მეგობრობა საუკუნეებს ითვლის“ (!) – იმას ამბობს, რაც უნდა თქვასო – არ ისევე ებნევიან ბიძინისტები თუ მთავრობის ტყვენი, რომელთაც ისტორიის რეალური აღქმა ფარისევლობამ ჩაანაცვლა. კიდევ უფრო შორს წავიდა ლ. ვარშალომიდის „პატრიოტიზმი“, რომელმაც აღნიშნა: „ჩვენ ერთი ერი ვართ, ოღონდ სხვადასხვა ქვეყნებში ვცხოვრობთ“. ამ განცხადებით ვარშალომიდემ საკუთარი წარმომავლობა გაასაჯაროვა: იგი გათურქებული სომხების შთამომავალია და მისი ნამდვილი გვარია – დემირ-ოღლი. ასეთი „პატრიოტების“ გარემოცვაში აღარ უნდა გაგვიკვირდეს თურქეთის პრეზიდენტის განცხადებები, როცა აჭარას თურქეთის ტერიტორიად მოიაზრებს. დღეს რომ დავით აღმაშენებლის მსგავსი პატრიოტი გვეყავდეს ხელი-სუფლებიში, კვირიაშვილები, მარგველაშვილები და ძმანი მათნი, მთელი დიბეურასტების ბრბო – ილიპარიტუდნენ, იშაღიმანებდნენ და თურქებსაც შეეკვრებოდნენ, ოღონდ ქვეყნის ცენტრალიზებული მმართველობისათვის ხელი შეეშალათ და

ქვეყანა არ გამოთლიანებულიყო. აკი უშლიან კიდევ ხელს და რუსეთის ხელისუფლების არაერთ შემოთავაზებას დიალოგის დაწყებაზე იგნორირება გაუკეთეს? 21-ე საუკუნეა და, ფაქტიურად, თურქ-სელჩუკებისა თუ მონღოლების როლი ევროპელმა და ამერიკელმა ყაზალებმა მორიგეს. რა ამოძრავებთ? ჩვენი დემოკრატიული განვითარებისათვის იდვილიან? – რესურსი გამოვლიათ და მისი მიღების სხვადასხვა გზები დასახეს, უფრო ვერაგული და ამაზრხენი, ვიდრე შუასაუკუნეებში ველური ტომები ახორციელებდნენ. მე-20 და 21-ე საუკუნეებში მათ მიერ მსოფლიოში გატარებული ე.წ. „დემოკრატიული“ რეფორმები გაცილებით ამაზრხენია, ვიდრე ველური ტომების თარეში შუა საუკუნეებში. თანამედროვე ბაღვაშები აჭარასაც ხონით მიართმევენ თურქეთს. აკი ბ-ნი ბიძინა თურქეთის პრეზიდენტს აჭარაში სულთან აბდულაზიზის მეჩეთის მშენებლობასაც დაპირდა?

ამერიკა ჩვენი ეროვნული სულის გაქრობას ცდილობს. ამერიკის ელჩის მითითებით განსხვავებული იდეოლოგიის სუბიექტს პარლამენტში შესვლა ეკრძალება, სამაგიეროდ, ლაღად გრძნობს თავს პრემიერ-მინისტრი და ისტორიულ რეალობას საპირისპირო ასპექტში წარმოგვიდგენს: „თურქ და ქართველ ხალხებს შორის მეგობრობა საუკუნეებს ითვლის“ (!) კიდევ უფრო შორს წავიდა ლ. ვარშალომიდის „პატრიოტიზმი“, რომელმაც აღნიშნა: „ჩვენ ერთი ერი ვართ, ოღონდ სხვადასხვა ქვეყნებში ვცხოვრობთ“.

„ქართულ ოცნებას“ მნიშვნელოვანი ცვლილებების გატარების საშუალება მიეცა. ერთ-ერთი ინფორმაციით პრეზიდენტს ქორწინების საკითხზე ვეტოს დადებას არ დაუვიწყებენ და იგი თანამდებობას დატოვებს. ხომ არ გადაინაცვლებს იგი ნაცების ბანაკში? დღემდე უპასუხოდ რჩება შეკითხვა: რომელი ერის წარმომადგენლად მიიხსენივდა თავს ქართველი ერის მიერ ნიშნული პრეზიდენტი? არსებობს ინფორმაცია, რომ მისი მამის დედა გვარად – ტეტელმანი იყო. ებრაელთა კანონმდებლობით მისი მამა ებრაელია, ხოლო ქართული კანონმდებლობით შვილი მამის იდენტობის მატარებელია. ქართველი და ებრაელი მმართველი ერები ვართ და საქართველოში არასდროს ადგილი არ ჰქონია ანტისემიტობას. 1918 წელს ებრაელთა საერთაშორისო თავყრილობაზე ფრანკფურტში ებრაელები ყვებოდნენ დარბევებზე და ანგარიშსწორებაზე. საქართველოდან ჩასულმა სასულიერო მოღვაწემ – დავით ბაახოვამ დისონანსი შეიტანა საზოგადოებაში და სენსაციური განცხადება გააკეთა: ქვეყანაში, სადაც მე ჩამოვედი ქართველებთან ერთად 20 საუკუნეა ძმურად და მეგობრულად ვცხოვრობთ. ებრაელები ემოციურად და აღფრთოვანებით შეხვდნენ ამ განცხადებას. მაშინ ფრანგმა გენერალმა ლიფმონმა თანამემამულეებს განუცხადა: „ეს ქვეყანა ყველა ჩვენგანის გულში უნდა იყოს. ქართველ ერს ხალხთა შორის სიყვარული 2000 წლის წინათ ჰქონდა შეთვისებული და სხვა ერების დევნა ფიქრადაც არ მოსვლია, ევროპის ძალებით დაქვემდებარებული“.

სისხლში ხელი არასდროს გაუსვრია. შვილებო, ანდერძად გქონდეთ – ვისაც როგორ შეგებლოთ იმით გამოხატეთ ქართველი ერის სიყვარული“. შეგარდნადის მმართველობიდან დაწყებული (მისი დედის გვარია გიტლინგი) საქართველოს პრეზიდენტებს არც ქართველის და არც ჩვენი მომხრის პოზიციიდან ქართველი ერისა და ქართული სახელმწიფოს მიმართ კეთილგანწყობა და პატივისცემა არ გამოუხატავთ. ნეოლიბერალური იდეოლოგიით აღჭურვილნი, ამერიკიდან დაფინანსებული სუბიექტები სამშობლოს, ქართველი ერის თვითმყოფადობის ციტიდელის – დედაეკლესიის წინააღმდეგ ილაშქრებენ. ჩვენ იმ საქართველოში ვცხოვრობთ, რომელიც მკვლელებისა და მწამებლების მიერ დაწერილი კანონებით იმართება. სოციალური ფონი ქვეყნის დატოვებისკენ უბიძგებს ახალგაზრდობას, რაც შემამოთხვებელ, უწყვეტ პროცესად იქცა. არასამთავრობოებიდან ამერიკის მითითებით გადმოღებული სუბიექტები რუსეთთან ურთიერთობას ხელს შეუშლიან, ხოლო რუსეთის ფაქტორი – ეს ტესტია პატრიოტიზმზე – გვინდა თუ არა ქვეყნის კეთილდღეობა, ქართველობა, ჩვენი შენარჩუნება! რუსეთი არასდროს სთავაზობდა საქართველოს უხნობის დაკანონებას. პროვოკაციების დიდოსტატმა ამერიკამ 1978 წლიდან დაწყებული, როცა თითქოს ქართული ენის წართმევას გვიპირებდა რუსეთი და 1989 წლის 9 აპრილით დამთავრებული, როცა შედეგად თავაჩეხილი აღამიანები მივიღეთ თავისი სისხლიანი, ბინძური ხელი რუსეთს შეაწმინდა. გაზეთ „გლასნოსტის“ მთავარი რედაქტორის – ი. იზიუმოვის მიერ გამოქვეყნებული ვრცელი წერილიდან ცხადი გახდა, რომ 9 აპრილი ე. შეგარდნადისა და ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს მოწყობილი იყო. ამერიკა ასე მიზანმიმართულად ცდილობდა საქართველოსა და რუსეთს შორის სიძულვილი დაეთესა, იმპერიოსთვის გაანაპირა მხარეები ჩამოეცილებინა, ხალხთა შორის მეგობრობა მტრობად ექცია, რათა დაესუსტებინა ისე, რომ რუსეთი ფეხზე ვეღარასოდეს წამოშებოდა. შედეგად კი ხელში ჩაიგდებდა რესურსს – დედამიწის სასარგებლო წიაღისეულის 2/3-ს. მოვლენების მსგავსი განვითარება იქონასწარმეტყველა სტალინმაც.

როგორ უნდა დალაგდეს ურთიერთობა რუსეთთან, როცა პარლამენტში ნაცმანიაკების რჩეული ყოფილი საგარეო საქმეთა მინისტრი – სალომე ზურაბიშვილი გყავს, რომელსაც უკავშირდება რუსეთის ბაზების გაყვანა საქართველოდან? რთი მოხიბლა სახელისუფლებო წრე რუსეთ-მოძულე ს. ზურაბიშვილმა – მართლმადიდებლური მრწამსით თუ იდეოლოგიით, რომელიც სამინისტროში მისაღებ კადრებს ეკითხებოდა: „რუსეთის აგენტი ხომ არა ხარ?“ საფრანგეთში განხორციელებული ტერაქტის შემდგომ კი „შარლი ებლოდ“ იქცა მთელ ხნედაცემულ ევროპასთან ერთად, რაც ნიშნავს, რომ სიბილწის ტირაჟირებასაც მოახდენენ და ჩვენი რელიგიური გრძობების შეურაცხყოფასაც. შორს წავიყვანს იმის ჩამოთვლა, რამდენი ეროვნული გმირი ჰყავს ქართველებს და თუ აზროვნება კიდევ შეგვრჩენია ამ გმირების ცნობიერება და სამშობლოს სიყვარული ვიპოვოთ ჩვენში. საქართველოს მომავალი ისტორიულად ჩვენმა ეროვნულმა გმირმა – მეფე ერეკლეს ბრძნულმა გადაწყვეტილებამ უზრუნველყო, ხოლო შემდგომ ქვეყნის სტრატეგიული განვითარების გზა ი. სტალინმა განსაზღვრა, რომელსაც გონიერების, შორსმხედველობის და მიზანდასახულობის გამო ჩერნილმა ასეთი შეფასება მისცა: „თუ ჩვენ გენიოსები ვართ, მაშინ სტალინი არის გენიოსი გენიოსთა შორის“. ქვეყანაში „შარლი ებლოდ“ გადაქცევის მსურველი ბევრი იყო, მაგრამ ვერავინ ბედავს თქვას: „მე ვარ სტალინი“, რათა კავასიიდან კვლით ქვა ვასროლინოთ ამერიკას! ვინც საკუთარ თავში „შარლი ებლოდ“ იპოვა, მას ვეღარავინ ვუშველით, მაგრამ ჩემს თანამოაზრეებს მოუწოდებ: ექვბეთ თქვენს თავში სტალინი!

ახრიკ სპეიბა: თქვენი გაზაფხულის გაზაფხულობით მოვიპოვებთ ჩვენს ყველა ქართულ გემოვნარს... ნარსულს კედლებს არ ვუშენებ!

“დარასელის აფხაზეთში ყველა იცნობდა, როგორც კარგ ფეხბურთელს და ადამიანს. დღემდე ძველებურად უყვართ და იუბილესაც კი უხდებიან!”

ორ ათეულ წელიწადზე მეტია, ქართულ ფეხბურთს აფხაზეთში შენაკადიც გადაეკეტა. ვერ ვიტყვით, რომ ამით აფხაზებს მიემართა რამე, მაგრამ... ჩვენ ჩვენი ვიციით. ოღონდ, მაინც მგონია, რომ სანამ ენგურს იქით წავიდვით არიან მოთამაშეები, ქართულ ფეხბურთს “შიგნიდან” რომ იცნობენ და ყოფილ თანაგუნდელებთანაც ისევე მეგობრობენ, ჯერ კიდევ არსებობს შანსი, საქართველომ დაკარგული დაიბრუნოს... ახრიკ ცვეპიამ სუთი წლის განმავლობაში ითამაშა თბილისის “დინამოში”, არც ქართველ ფეხბურთელებთან კავშირი გაუწყვეტია, მაგრამ ჩვენი ფეხბურთის დღევანდელ მდგომარეობასა და იქ აფხაზების დაბრუნებაზე საუბარი მასაც უჭირს. რაც შეეხება წარსულს... ძველ წყენასა თუ პოლიტიკაზე ლაპარაკის გარეშე – ექსკლუზიური ინტერვიუ ახრიკ ცვეპიასთან, რომელსაც თბილისის “დინამოს” გარდა, ცხრა კლუბის და ოთხი (!) სხვადასხვა ნაკრების მაისურით უთამაშია:

– ხაბაროვსკის სკა-დან თბილისში 1984 წელს ჩავედი ჩემს პირველ მწვრთნელთან – ვლადიმერ შამბასთან ერთად და 1990 წლამდე დილოში, “დინამოს” ბაზაზე ვცხოვრობდით... “დინამოს” მაშინ უკვე დავით ყიფიანი წვრილია, ბაზაზე მისულმა კი ვინაზე ფეხბურთელები, რომლებიც მანამდე მიწვევდნენ მიმანდა, რომელთა თამაშსაც წლების განმავლობაში ვუყურებდი აღფრთოვანებული. ბედმა კი არა მხოლოდ შემიხვედრა, მათ მხარდამხარ თამაშის ბედნიერებაც მარტუნა... გუშინდელ დღესათვის მასხოვს, როგორ გავიარე ჩივაძის, სულაქველიძის, გაბელიას, რამაზ შენგელიას გვერდით, როცა ყიფიანის კაბინეტისკენ მივდივით... სინჯები ერთი კვირა გავრძელდა და როცა მითხრეს, რომ “დინამოს” დუბლშემადგენლობაში მტოვებდნენ, ჩემზე ბედნიერი არავინ იყო!

– დავით ყიფიანი მკაცრი მწვრთნელი იყო?

– “დავიდინმა” ძალიან კარგად მიმიღო. გამომიტოხა, ხაბაროვსკიში რამ წაიყვანაო?! ვუთხარი, რომ სამხედრო სამსახური მიწვედა და მამის გარდაცვალების შემდეგ ოჯახმა ხაბაროვსკიში მცხოვრებ ბიძასთან გადაწყვიტა ჩემი გაგზავნა. დავით ყიფიანი განათლებული, უაღრესად საინტერესო და არაორდინარული პიროვნება იყო. უდიდეს ფეხბურთელს საწვრთნელი პროცესიც საინტერესოდ მიჰყავდა. საოცარი იუმორის გრძობა ჰქონდა, მკაცრი იყო, მაგრამ ობიექტური! სამწუხაროა, რომ ძალიან ცოტა ხანს იცოცხლა... მის შეილებსაც კარგად ვიცნობ... – პირველ რიგში რა განსვენდებათ, როცა დავით ყიფიანს ასხენებენ?

– დავითი იყო უმაღლესი დონის ოსტატი და საუცხოო პიროვნება. საბჭოეთში გაზრდილი კაცი თავისუფლად ლაპარაკობდა ინგლისურად! მასხოვს, მოსკოვის “სპარტაკთან” გამარჯვება სასტუმრო “როსიას” დარბაზში აღვნიშნეთ. წარმიდგინეთ, რა დამემართებოდა, როცა დავით ყიფიანი სცენაზე ავიდა, მუსიკოსებს მიკროფონი გამოართვა და სიმღერა დაიწყო! სიმღერის დროსაც ისეთივე კლავანტური იყო, როგორც მოედანზე! გაგივიტოვებთ საბჭოთა

გუნდის მთავარი მწვრთნელი, რომელიც ჩინებულად მღერის და თავისუფლად ლაპარაკობს ინგლისურად!

– ქართველი ფეხბურთელებიდან ვისთან მეგობრობთ?

– ყველა მასხოვს და მიყვარს, ვისთან ერთადაც მითამაშია. რომელი ერთი გავიხსენო?! მურთაზ შელია, თემურ ქეცბაია, მიხეილ ჯიშკარიანი, ვია ფორცხალავა, ახლახან 51 წლის ასაკში გარდაცვლილი დევან ბარათაშვილი... უფროსი თაობის წარმომადგენელთაგან ვემეგობრობ ჩელე-ბაძესთან, სულაქველიძესთან, გუცაევიანს, გურულთან. ყველაზე ხშირად მაინც მურთაზ შელიას, ვია ფორცხალავას, თემურ ქეცბაიას, მიშა ჯიშკარიანს, საშა ჩივაძეს, რეზო ჩელებაძეს ვეხმობიან. ვოვა გუცაევის მოსკოვში ვხვდები ხოლმე. ახლახან თურქეთში შემხვდა მალხაზ მახარაძე...

– ვიტალი დარასელია თქვენზე ათი წლით უფროსი იყო. იცნობდით?

– დარასელიას აფხაზეთში ყველა იცნობდა, როგორც კარგ ფეხბურთელს და ადამიანს. დღემდე ძველებურად უყვართ და იუბილესაც კი უხდებიან! მისი თამაში, თქმა უნდა, მინახავს, მაგრამ სამწუხაროდ, პირადად არ ვიცნობდი. “დინამოში” რომ ჩამოვედი, ცოცხალი აღარ იყო... თუმცა, თბილისში ცხოვრებისას გავიცანი მისი მეუღლე და ვაჟი, უმცროსი ვიტალი დარასელია. უმცროსი ვიტალი ძალიან მიყვარს და ხშირად ვეხმობიან. თქვენი გაზაფხულის შემეგობობით მოვიკითხე მათაც და ჩემს ყველა ქართველ მეგობარს! ვიცი, რომ “დინამოდან” და საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციიდან ბევრს უნდოდა დარასელიას იუბილესაც მის საფლავზე მიხვდა, ვიტალის მშობლებთან შეხვედრა. სამწუხაროდ, არსებულნი სიტუაციის გამო ეს არ მოხერხდა...

– თუმცა, სფფ-ის ყოფილმა პრეზიდენტმა ზვიად სიჭინავამ მოახერხა დარასელიას საფლავის მონახულება და 13 მაისს მოგებული თასის ასლიც ჩაუტანა ვიტალის ოჯახს...

– შესაძლოა, საქართველოში ეს სხვაანაირად აღიქვას, თუმცა, ზვიად სიჭინავას კრიმინალური არაფერი ჩაუდგინია. პირიქით – დიდი საქმე გააკეთა! გულის ძახილს მიჰყვა, ჩავიდა და პატივი მიაგო ქართველების და აფხაზების საყვარელ ფეხბურთელს, საჭიროდ ჩათვალა, დარასელიას დედასთან მისულიყო და შეიღობა მოგებული თასის ასლი გადაეცა. საწყენია, სიჭინავას საქციელს ვინ გამოიხმავს თუ მოჰყვა.

– ცუდი იყო ყველაზე ნიჭიერი ფეხბურთელი, ვისთანაც ვითამაშიათ?

– რთული კითხვაა, გამიჭირდება გამორჩევა... კეტაშვილი, ჭკელია, ცაავა, კაკილაშვილი, ჟვანია, ბარათაშვილი, გურული... ვერ ნახავდით საბჭოეთის ნაკრებს, ქართველებს რომ არ ვითამაშა! საქართველომ ახლანდელ ჩემპიონატს თავის ვერ ვადევნებ, მაგრამ რუსეთში მითამაშე ქართველებს კარგად ვიცნობ. ძალიან ნიჭიერი, კრეატიული ფეხბურთელია ჯანო ანანიძე და თუ ტრავმები არ შეაწუხებს, მეტის მიღწევა შეუძლია. მომწონს სოლომონ კვიციანიც, თუმცა, ბოლო დროს იშვიათად ათამაშებენ. ჩინებულნი მეკარეა გიორგი ლორია... პერსპექტიული თავდამსხმელია ჩემი მეგობრის შვილი ნიკა კაჭარავა, რომელმაც რამდენიმე დღის წინ კვიპროსის ჩემპიონატის მატჩში ოთხი ბურთი გაიტანა! ნიკას ჩინებულნი მონაცემები აქვს, აუცილებლად ითამაშებს დიდ ფეხბურთს!

– კახა ცხადაძესთან ერთადაც ხომ ვითამაშიათ?

– კახა ძალიან კარგი მცველი იყო. სხვათა შორის, საბა კვიციანიას სწორედ ცხადაძეს ვამსგავსებ – კარგად თამაშობს ართმევაზეც, თავითაც... კახასთან და მის თანაშემწე გიორგი ჩიხრაძესთან ხშირი კონტაქტი მაქვს. “ქართლისშიც” ნაყოფიერად მუშაობდა ერთად, ერთმანეთს ავსებენ. ცხადაძე ისე გაიზარდა, ისეთი დონის მწვრთნელად ჩამოყალიბდა, რომ რუსულ კლუბებში უკვე ბევრს ვუთხარი – თუ კარგი სპე-

ციალისტი სჭირდებათ, კახა ცხადაძეს მი-აქციონ ყურადღება! ვფიქრობ, კახას დიდი მომავალი აქვს.

– “ქართლამდე” ცხადაძე საქართველოს ნაკრებში მუშაობდა, ისევე, როგორც თქვენი კიდევ ერთი მეგობარი – თემურ ქეცბაია.

– თემური ბრწყინვალე მწვრთნელი და წესიერი ადამიანია. შესაძლოა, ემოციური ხასიათი ზოგჯერ ხელს უშლის, მაგრამ ვინც იცნობს, იცის, რომ ცხოვრებაშიც ასეთია. წლებია, თემურთან და მიშა ჯიშკარიანთან ვემეგობრობ. ცოტა ხნის წინ მიშას შევიღობე ქორწილი ჰქონდა. დამაბნეა, მაგრამ ვერ მოვახერხე ჩამოსვლა და კიდევ ვულოცავ.

– როცა საქართველოს ჩემპიონატი იზოლაციაში აღმოჩნდა, საფეხბურთო სფეროში მოღვაწე ქართველი მეგობრის დახმარებით ერთგულ პირველობაზე მითამაშე ვეხმობოდით რუსულ და უკრაინულ კლუბებში გადასვლაში ვეხმარებოდით. მართალია?

– მამუკა ჯუღელთან დღემდე მაქვს ურთიერთობა. მამუკას ჰყავდა მოთამაშეები, მე კი კავშირები მქონდა და არაერთ მოთამაშეს გაუშუქალებო გზა უკრაინულ და რუსულ კლუბებში. უფრო სწორად, ჩვენ რეკომენდაციას ვუწვევდით, დანარჩენი კი მოთამაშეებზე იყო დამოკიდებული – მათ ნაცვლად ჩვენ ხომ არ ვითამაშებდით?! მაგალითი გნებავთ? კანკავა, კვიციანი და სხვები. უკრაინაში ჯაბამ ძალიან კარგად წარმოაჩინა თავი, როგორც ფეხბურთელმა და როგორც პიროვნებამ.

– ჯუღელთან აღარ თანამშრომლობთ?

– მამუკა ისევე აგრძელებს საქმიანობას, მე კი სხვა სფეროში გადავიხატე. ერთად აღარ ვმუშაობთ, მაგრამ კავშირი ისევე გვაქვს, ვხვდებით ერთმანეთს. მე ასეთი ხასიათი მაქვს – წარსულს კედლებს არ ვუშენებ, ყველასთან ვინარჩუნებ ურთიერთობას. როგორც შეგვეძლება, დავეხმარებოთ ერთმანეთს. ეს ჩვენი ცხოვრებაა!

– უნიკალური ფეხბურთელი ხართ – ვითამაშიათ ოთხი სხვადასხვა ნაკრების შემადგენლობაში!

– “რა ვკნა, რომ ბედი არ მცვალავს?” (იცინის). გარემოებებმა მოიტანა, დრო იყო ისეთი. სსრკ-ის ნაკრების შემდეგ დსთ-ის ნაკრების შემადგენლობაში ვითამაშე კუროპის 1992 წლის ჩემპიონატზე, მერე, კიევის “დინამოში” ვოფნისას, უკრაინის ნაკრებში თამაში მოხერხდა და ერთი მატჩი ვითამაშე. თუმცა, ამხანაგური, არაოფიციალური შეხვედრა იყო და ამის გამო არ დამიკარგავს უფლება, ოფიციალურ შეხვედრებში რუსეთის ნაკრების სახელით გამოვსულიყო.

– გიფიქრიათ, რა შეიძლებაოდა მომხდარიყო, კიევში გადაბარებების ნაცვლად, საქართველოში რომ დარჩენილიყავით?

– სსრკ-ის ნაკრების გაფართოებულ შემადგენლობაში ვიყავი, ერთი თვე იტალიურ შეკრებაზე გავატარეთ, მერე აშშ-ში გავემგზავრეთ. ნაკრების მაშინდელმა თავაკცმა ლობანოვსკიმ პირდაპირ მითხრა, საქართველოს უკვე გადაწყვეტილი აქვს ეროვნულ ჩემპიონატს გამართვა. თუ გინდა, როგორც ფეხბურთელი, გაიზარდო და 1990 წლის მუნდიალზე ითამაშო, კიევში წამოდი... მსოფლიო ჩემპიონატზე თამაშის შანსს ხელიდან ვერ გავუშვებდი. მოვეთაბიერე ჩემს ახლობლებს, ვუთხარი ნოდარ ახალკაცსაც, კახი ასათიანსაც და დავით ყიფიანსაც, რომ წასვლა მინდოდა...

– როდის ითამაშებენ ერთად ქართველი და აფხაზი ფეხბურთელები?

– ძალიან რთული კითხვაა, მიჭირს პასუხის გაცემა... ფაქტია, რომ დღეს ასეთი ვითარებაა... ახლახან აფხაზეთში არადიარებულ ქვეყნებს შორის მსოფლიო ჩემპიონატი გაიმართა და აფხაზეთის ნაკრების თამაშით გაკვირვებული დავიჩინე. კარგად ითამაშეს, ასე რომ, თანდათანობით ჩვენთანაც ვითარდება ფეხბურთი.

ლიმილის გულისე
კინოასოციაციები
ხელისუფლებაში მოხვედრა – „მიზანი, რომელიც სიცოცხლეზე მეტია“;
არჩევნებში მონაწილე პარტიები – „არჩევნებში გამოფენა“;
წინასაარჩევნო შეხვედრები – „სასტიკი რინგი“;
გამარჯვების მოლოდინი – „ტრავმა, სახელად – სურვილი“;
„ქართული ოცნება“ – „მარტოობის დღესასწაული“;
„ქართული ოცნების ყოფილი თანაბლოკელები – „დაკარგული სამოთხე“;
“თავისუფალი დემოკრატები“ – შუქვეტილი სიმღერა“;
რესპუბლიკელები – „მიდიოდა მატარებელი“;
ერთგული ფორუმი – „წარსული ზაფხული“;
ყოფილი მაჟორიტარები – „ქარ-წადებულნი“;
ნაც.მოძრაობა – „ბოდიში, თქვენ გელით სიკვდილი“;
ბურჯანაძე-დემოკრატიული მოძრაობა – „წითელი ეშმაკუნები“;
ლტოლვილები – „სხვისი შვილები“;
დასაქმება – „სიყვარული ყველას უნდა“;
“გირჩი“ – „ჯაყოს ხიზნები“;
პენსიების ზრდა – „ცისფერი მთები ანუ დაუჯერებელი ამბავი“;
მომატებული ფასები მედიკამენტებზე – „როგორ მოვიპაროთ მილიონი“;
პოლიტ. პატიმრები – შურისძიება და კანონი;
სოც. დაუცველნი – „მაცივარში ვიდაც იჯდა“;
ყვითელი ავტობუსი – „მაგდანას ლურჯა“;
უმუშევრობა – „რეკორდი“;
აფხაზეთის მთავრობა თბილისში – „ფეხბურთი უბურთოდ“;
ბარიერის მიღმა პარტიები – „ქარ-წადებულნი“;
პატრიოტთა ალიანსი – „სამი კაკალი კონკიასათვის“;
ბურჯანაძე – „ტუტსი“;
ჩიორა თაქთაქიშვილი, ბოკუჩავა – „სამოთხის გვირგვინი“;
დალი ფანჯიკიძე – „რამდენიმე ინტერვიუ პირად საკითხებზე“;
მეჭიაური – „შესანიშნავი შეიდეგული“;
თბილისის მერი – ნარმანია – „დიდი მწვანე ველი“;
სახალხო დამცველი უჩა ნანუაშვილი – „გლახის ნამზობი“;
ირმა ნადირაშვილი – „კრახანა“;
გიორგი კვიციანი – „სინათლე ჩვენს ფანჯრებში“;
ეკა ბესელია – „უმიწარა მზე“;
გიგა ბოკერია – „კაცია-ადამიანი?!“;
ახალაიები – „ბედის ირონია, ანუ, გაამოთ“;
საკაშვილი და მხანი მისნი – „ალი ბაბა და 40 ყანად“;
ვანო მერაბიშვილი – „დიდოსტატის მარჯვენა“;
ლევან ბერძენიშვილი – „შაფერა, თეთრი ბიძი“;
ლეიბორისტები (ყოფილი და ახლანდელი) – „კრამერი კრამერის წინააღმდეგ“;
ჯონდი ბალათურია – „მარტოხელა მონადირე“;
მიხეილ სააკაშვილი – „ეს არის შეშლილი, შეშლილი მსოფლიო“;
შეგარდნაძე – „არ დაიჯერო, რომ აღარ ვარ“;
რატი შველია
ნაზი ნაზროზაშვილი

კლოდ კემულარია ლევილის სასაფლაოზე დაბრძანდა

ჟურნალისტი ლევილა კვირიკაშვილი სოციალურ ქსელში წერს:

„გარდაიცვალა ბატონი კლოდ კემულარია. ახლა მაცნობა ქალბატონმა მედეა თუშმალიშვილმა. ნათელში იყოს ბატონი კლოდის სული. იგი ლევილის სასაფლაოზე დაკრძალეს.

„მრცხვენია, რომ ქართულად ვერ ვსაუბრობ, მაგრამ ამას თავისი მიზეზები აქვს. მე იმ ქართველ ემიგრანტებს მიეკუთვნები, რომლებიც 1920-1921 წლებში ბოლშევიკურ რევოლუციის საფრანგეთში წასვლით გაექცნენ. მთავარი ისაა, რომ ქართულად ვფიქრობ და ვაზროვნებ. წლების განმავლობაში საფრანგეთის მინისტრთა კაბინეტში ვმუშაობდი, ვიყავი საფრანგეთის ელჩი ვაეროში, მეკავა სხვა მაღალი თანამდებობები და სანამ ცოცხალი ვარ, ვეროპაში საქართველოს ინტერესების დასაცავად ვვალდებულ ვარ, რომ ქართულად ვწერ და ვსაუბრობ. მჯერა, რომ საქართველო მაღე გაძლიერდება და ვეროპაში კუთვნილ ადგილს დაიკავებს”, – ეს სიტყვები ბატონ კემულარიას ეკუთვნის”, – წერს კვირიკაშვილი.

კლოდ დე კემულარია დაიბადა პარიზში. მისი მშობლები საქართველოდან კომუნისტურ რევოლუციის გაქცევის შემდეგ იმigrირებული კაცი გახლდათ – უნიკალური კომპოზიციული ნიჭი გააჩნდა, უმაღლესი ვილდის სოფლაგარი იყო. ჰქონდა ქარხნის მფლობელი და სხვა მრავალი სავაჭრო ობიექტი ზუგდიდში, ბათუმსა და ქუთაისში, საზღვარგარეთიდან საუკეთესო ხარისხის საქონელი შემოჰქონდა და ქვემოქმედებითაც გამოირჩეოდა. გრიგოლის მეუღლე, ნინო (ნინუცა) ნიკოლაძე, მოქანდაკე იაკობ ნიკოლაძის და იყო. შეეძინათ სამი შვილი – ანეტა, სოფო და იოსებო. სოფო კემულარიას მშობლები და იოსებო, სოფო კემულარიის და ლევანის ბიძაშვილ-მამიდაშვილი იყვნენ, მაგრამ დროის უკუღმართობით ერთმანეთი არასოდეს უნახავთ.

გრიგოლსა და ნინოს ჰქონდათ იმის სა-

შუალება, რომ შვილები არაფერში შეეზღუდათ, იქნებოდა ეს სწავლა-განათლება თუ საერთო განვითარება. ხშირად მოგზაურობდნენ. 1889 წელს პარიზში დაესწრნენ ეიფელის კოშკის გახსნას და მსოფლიო გამოფენაშიც მიიღეს მონაწილეობა.

კემულარიების ოჯახმა ვაჟი ჯერ მოსკოვში, შემდეგ კი ბელგიაში, იტალიასა და საფრანგეთში გაგზავნა სწავლებლად. იოსებს მეუღლე ფრანგი ჰყავდა, თუმცა ზუგდიდში გაიცნო თავის დასთან და ქართველ სიძესთან სტუმრად მყოფი. ახალგაზრდებს ერთმანეთი შეუყვარდათ და მალე დაქორწინდნენ. იოსებმა და შარლოტამ ჯვარი აბასთუმანში დაიწერეს, საქართველოს განსაზღვრების შემდეგ კი ემიგრაციაში წავიდნენ და პარიზში დასახლდნენ. შემდგომში იოსებ კემულარიამ (1880-1957) ბორდოში გახსნა საკუთარი ბანკი და წარმატებული ბანკირი გახდა. დასაფლავებულია ლევილში.

კლოდ კემულარია ფრანგულ ყაიდაზე აღიზარდა, მაგრამ მამა ყოველთვის ჩააგონებდა, ქართველობა არ დავიწყებოდა. თავად თვლიდა, რომ ქართული გენიდან მდიდის მისი კომუნიკაბელურობა, მხიარული ხასიათი და იუმორი.

ძალიან ვრცელია კლოდ კემულარიას სახელმწიფო, საზოგადოებრივი და დიპლომატიური მოღვაწეობის ნუსხა. პროფესიით იურისტი იყო. დაამთავრა სორბონის უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი და პოლიტიკური მეცნიერების თავისუფალი სკოლა. 1945 წელს დაინიშნა საფრანგეთის შინაგან საქმეთა სამინისტროს კაბინეტის ატაშედ. 1945-1946 წლებში პოლ რეინოს (ცნობილი ფრანგი პოლიტიკური მოღვაწე) თანაშემწეა. 1957-1961 წლებში გაეროს გენდირექტორის, შვედი დოქტორის კაბინეტის წევრი გახდა. 1961 წლიდან იყო გაეროს სანფორმაციო სამსახურის დირექტორი ჟენევაში. 1960-იანის შუა წლებში მონაკოს პრინც რენიეს მრჩეველია, 1960-იანების ბოლოს მან დააფუძნა ცნობილი ბანკი "PARIBA" და მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში შექმნა მისი ფილიალები, რითაც საფრან-

გეთის ეკონომიკის განვითარებაში უმნიშვნელოვანესი წვლილი შეიტანა.

1980-იანი წლების დასაწყისში კლოდ კემულარია დაუბრუნდა სახელმწიფო სამსახურს. ის გახლდათ პრეზიდენტ მიტერანის ნდობით აღჭურვილი პირი და მომლაპარაკებელი არაბულ ქვეყნებთან. 1981 წელს მისი ძალისხმევით შეიქმნა სოციალისტთა გამარჯვებით დამფრთხალი არაბული კაპიტალის საფრანგეთიდან გადინება. მან მრავალი საგანგებო მისია განახორციელა აფრიკასა თუ ახალ კალედონიაში. მიტერანისტი, მაგრამ არა სოციალისტი (თავის პოლიტიკურ მრწამსს „ტრადიციონალისტურად“ მიიხსენებდა), კლოდ კემულარია არ მალავდა თავის აღტაცებას ყოფილი პრეზიდენტით, რომელიც დიდი ხნით ადრე იმ დროს ინფორმაციის მინისტრი, 1949 წელს აფრიკაში მოგზაურობისას გაიცნო.

კლოდ დე კემულარიას 60 წლის განმავლობაში ეკავა სხვადასხვა საპასუხისმგებლო მაღალი თანამდებობა: იყო ფინანსური კომიტეტის დირექტორი ნაციონალურ ასამბლეაში, საფრანგეთის ფინანსთა მინისტრი, რამდენიმე ბანკისა და პოლიტიკის დირექტორთა საბჭოს წევრი. პოლანდიაში საფრანგეთის ელჩობის შემდეგ, 1984-87 წლებში გახდა საფრანგეთის წარმომადგენელი ვაერო-ში, იყო ვაერო-ს უსაფრთხოების საბჭოს მუდმივმოქმედი წევრი და თავისი წვლილი შეიტანა ირანსა და ერაყს შორის ცეცხლის შეწყვეტაში. 1987-1996 წლებში ფრანგული მდიდის ერთ-ერთი ვარსკვლავის, ფირმა NINA RICCI-ის დირექტორთა საბჭოს წევრია. დიპლომატიურმა კავშირებმა საერთაშორისო მასშტაბით, წააქეზა ჩამოყალიბებინა „მონაკოს“ კლუბი, სადაც გაწევრიანდა მსოფლიოს მრავალი ყოფილი და მოქმედი პოლიტიკოსი. „მონაკოს კლუბის“ ხმელთაშუა ზღვის საკითხების პოლიტიკური შესწავლის ინსტიტუტის დირექტორი, გაეროს საფრანგეთის ასოციაციისა და საერთაშორისო საბჭოს „მომართობა ვეროპისაკენ“ საპატიო წევრი, მრავალი ორდენისა და ჯილდოს კავალერი. 1979 წლიდან აუ-

ვანილია საფრანგეთის „საპატიო ლეგიონის“ რაინდის ხარისხში. 1988 წელს მიენიჭა „საპატიო ლეგიონის“ ოფიცრის წოდება.

2008 წელს კლოდ დე კემულარიამ გამოსცა თავისი მეშუარეობის „ცხოვრება გაშლილი ფრთებით“, რომელიც მრავალ ენაზე ითარგმნა. წიგნი XX საუკუნის 40-80-იანი წლების საერთაშორისო მოვლენებისა და მსოფლიო პოლიტიკის დრამა ანალიზის საფუძველს იძლევა. ავტორი მოვითხრობს თავის ბავშვობაზე, მისთვის უცნობ, მაგრამ საოცნებო სამშობლოზე, მშობლებზე, თავის ახალ სამშობლოზე, სადაც ფრთები გაშალა და უდიდეს წარმატებებს მიაღწია პოლიტიკურ კარიერაში. 2010 წელს, პრინცესა ვერონიკა მიურატის ხელშეწყობით მეშუარეობი ქართულ ენაზეც გამოიცა. წიგნის პრეზენტაციისთვის, ნოემბრის თვეში, საქართველოში კლოდ დე კემულარიაც ჩამოვიდა. სოხუმის უნივერსიტეტში გამართულ მიღებაზე ბატონმა კლოდმა განაცხადა „მრცხვენია, რომ ქართულად ვერ ვსაუბრობ, მაგრამ ამას თავისი მიზეზები აქვს. მე იმ ქართველ ემიგრანტებს მიეკუთვნები, რომლებიც 1920-1921 წლებში ბოლშევიკურ რევოლუციის საფრანგეთში წასვლით გაექცნენ. მთავარი ისაა, რომ ქართულად ვფიქრობ და ვაზროვნებ. წლების განმავლობაში საფრანგეთის მინისტრთა კაბინეტში ვმუშაობდი, ვიყავი საფრანგეთის ელჩი ვაეროში, მეკავა სხვა მაღალი თანამდებობები და სანამ ცოცხალი ვარ, ვეროპაში საქართველოს ინტერესების დასაცავად ვვალდებულ ვარ, რომ ქართულად ვწერ და ვსაუბრობ. მჯერა, რომ საქართველო მაღე გაძლიერდება და ვეროპაში კუთვნილ ადგილს დაიკავებს”, – დასძინა დიპლომატმა.

კლოდ დე კემულარიას ელისეს მინდერეზე, ე. წ. შანზ-ლე-ნოზე აქვს ფეშენებელური ოფისი. ჰყავს მეუღლე – შანტალი, ქალიშვილი – ელისაბედი, შვილიშვილები – ელენორა, გრეგორი და ედვარდ-ტიერიელი.

ეს კასი პალა უნდა მოაშორონ განათლების სფეროს – რაჭომა არის მიუღებელი ჯაჯალაჰანს სწავლების მეთოდები

კინომცოდნე ბაჩო ოდიშარია სოციალურ ქსელში განათლების მინისტრის, ალექსანდრე ჯაჯალაჰანს განცხადებებს ეხმაურება, სადაც ის დაზვიადებისა და სახუმაროების მეთოდს აპროტესტებს:

“მოკლედ წინაზე მცირედით გამოვეხმაურე ამ უმეცარი კაცის ინიციატივებს და აღარ ვაპირებდი არაფრის თქმას, მაგრამ ამ ვიდეოს შემდეგ ვერ გავეჩერდი. მართალია, ეს არ შეეწყობს იდენტობის გაფორმებას სანამ პოსტსა, მაგრამ მერე, თუ საერთოდ აღარავინ შევიმჩნევთ, უკეთესი იქნება, ამის ბლუჟენს ლეგიტიმაცია არ უნდა მიეცეს.

ეს კაცი არის მავნებელი. სულ რომ თავი დავანებოთ მის მეტყველების აპარატს, ანდა რატომ უნდა დავანებოთ?! განათლების მინისტრი სკოლაში მოსწავლეებთან შეხვედრაზე საუბრობს ისე, თითქოს უბანში ძმაცაც ელაპარაკება: “კაიფი ეგაა”, “ტიპებს ასწავლეს” “ზაკაზი”, “ნიჩიფო სიბე”. ადამიანს ფორმალურიდან ამოვარდნა იმდენად უნდა, რომ ყველაზე ვულგარული ხერხებით ცდილობს განსხვავებულობის დაფიქსირებას. ორწუთიან საუბარში მოსწავლეების წინაშე, თან როცა ტელევიზია უდგეს, კაცი ბარბაროზებს და ჟარგონს ურახუნებს მხოლოდ იმიტომ, რომ შინაურულად შეხედონ მოსწავლეებს და ლიბერალურმა ნაწილმა თქვან მაგარი პროგრესული მინისტრიაო. არადა რა ნოვატორობაზე და პროგრესზეა საუბარი, ესაა ადამიანის დეკადანსი. ვასაგებია, მდარე შინაარსი სტილის დახმარებით გამართო, მაგრამ სტილი ხომ ცალკე დაცემაა და რასაც იდეურად აქვთ ამის გამო, საერთოდ, ცხიმიანის ჭამა უნდა აუკრძალონ.

ესე იგი, განათლების მინისტრი ამბობს

და მოუწოდებს ახალგაზრდებს, რომ მესხიერებას არ დაეკრდნენ. მათემატიკაში ფორმულების ცოდნა საჭირო არააო, ლექსის დახეობა ვის უნდა, დაეუგლავ და ნახავთ. როცა ნიღაშე ამბობდა აკადემიურ წრეებში ისტორიას როგორც ძველ ქრონიკებს, როგორც წარსულ მდიუმს ისე ასწავლიან, იმის გასაგებად თუ რა როგორ იყო უწინო, ამის წინააღმდეგ გამოდიოდა მრისხანებით, იმიტომ, რომ წარსული მხოლოდ წარსულის ცოდნის გამო არ უნდა ისწავლებოდეს. წარსული უნდა იქნეს გამოკვლეული კონცეპტების, იმ იდეების აღმოსაჩენად, რომლებიც აწმყოში დაგვეხმარებინან უკეთესი ცხოვრების წარმოებაში. ის, რომ აკადემიურმა სივრცემ სწორად სწავლების აღქმა და სტრუქტურა ჩაკლა, ცალსახაა. სწორედ ამით შთაგონებული ფუტო გადაიქცა ისტორიკოს ფილოსოფოსად, რომელმაც დღევანდელდობის პრობლემების ძიება წარსულში დაიწყო და აქედან აღმოცნდა მისი მონუმენტური ნაშრომები. იმიტომ, რომ გადაიქცა ისტორიის არქეოლოგად, ფუტომ შექმნა სწავლებები, რომელიც აღმოცნებულია წარსულ პრაქტიკებზე და გადათარგმნილია მომავლის გაუმჯობესების პრიზმაში. დღეს კი განათლების მინისტრი გამოდის და პროგრესულობის ქვეშ მალავს სპონტანურობის და წარმოსახვის უნარის წართმევის დისციპლინის დანერგვას.

რას ქვია, საჭირო არაა დასწავლა, რადგან გუგლი არსებობს?! როგორ უნდა მოხდეს ასეთ წესრიგში ცოცხალი დისკუსიის წარმოება? როგორ უნდა შეიქმნას ახალი ისტორია, თუ დავიწყებული იქნება ძველი? თუ მაგალითად დავივიწყებ ციხეში პატიმრების წამების ტრაგიკული გამოცდილება, როგორ უნდა

აღმოვფხვრათ ის მომავალში? თუ რომანტიკული პასაჟის წარმოქმნა გინდა კონკრეტულ დროს და ადგილას, ვაიფაის და სმარტფონის იმედზე უნდა იყო? ბარემ აქვე უარი ვთქვათ ხელთა წერაზე, რადგან კლავიატურა არსებობს. რამდენიმე წლის წინ უმბერტო ეკომ თავის შვილიშვილს წერილი მიწერა, სადაც მესხიერების როლზე ესაუბრებოდა და მოუწოდებდა მას და მის თაობას, რომ დაბახსოვრების პრაქტიკა ყველაფერზე წინ დაეყენებინათ, რადგან როდესაც დაბერდებოდნენ, ისე იგრძნობდნენ თავს, თითქოს ათასობით სიცოცხლე ეცხოვრათ, რომ ვატერლოოს ბრძოლებში მიეღოთ მონაწილეობა, რომ იულიუს კეისარის მკვლელობას შესწვებოდნენ.

მასხიერობა უმთავრესია. მესხიერება ისაა, რისგანაც ადამიანი შედგება. რისი ცოდნაც არ გაქვს, ის შენთვის არც მომხდარა. იმისთვის, რომ მაქსიმალურად ვიყოთ სიცოცხლეში, საჭიროა ცოდნა და რასაკვირველია, მათ შორის დასახეობრებული ცოდნა, იქნება ეს ლექსი თუ მითუმეტეს მათემატიკა, რომელიც სამყაროს შემეცნების ენაა. იმიტომ, ეს კაცი მალე უნდა მოაშორონ განათლების სფეროს და გააგრძელებინონ ისევე მენეჯერული ტრენინგები, რომლის მოსმენითაც სურვილისამებრ დაიტანჯავ თავს. აი, პარი პოტერის მეორე წიგნში რომ გილდეროი ლოკარტია, არაფრის აზრზე რომ არაა, უბრალოდ ექსცენტრიულად იქცევა და ფორმალური სწავლების მეთოდებს უარყოფს, იმიტომ რომ რაც არ იცის, იმას ვერც ასწავლის, ეგაა ჯაჯალაჰა. იმ განსხვავებით, რომ ამას ქარიზმაც არ აქვს. მოკლედ საშიში კაცია, რომელსაც განმანათლებლობასთან არანაირი კვეთა არ აქვს”.

ვენიციის წყლებში მოხვედრილმა ვეშაპამ რამდენიმე ბონდოლა კულით თამაშისას ამოაბრუნა

ვეშაპა, რომელიც კუდს ათამაშებდა, რამდენიმე ბონდოლა ჩაძირა. შედეგად, ერთ-ერთი მგზავრი წყალში დაიხრჩო.

ვენეცია რომ მნახველებს აოცებს თავისი განუმეორებლობით, ორიგინალობითა და ისტორიული ღირებულებების მქონე ნაგებობებითა და კომუნიკაციებით, ჯერ კიდევ საუკუნეების წინ იყო ცნობილი. მაგრამ იმან, რაც ამას წინააღმდეგ ვენეციაში, არა მხოლოდ ამ საოცრება-ქალაქის სტუმრები, არამედ ადგილობრივი მოსახლეობაც კი დიდად გააოცა.

როგორც ჩანს, ვენეციაში ვეშაპი ჩრდილო ატლანტიკის მაგივრად, გიბრალტარის სრუტის გავლით, ხმელთაშუა ზღვაში აღმოჩნდა. ეს მეორე შემთხვევაა, როცა ვეშაპი ვენეციის ნაპირებთან მოხვდა.

პირველად ეს მოხდა მეორე მსოფლიო ომის დროს. იმ პერიოდში ადამიანებს საკვების მოძიება უჭირდათ, ამიტომ ვეშაპი მოკლეს და მისი ხორცი ადგილობრივმა მოსახლეობამ საკვებად გამოიყენა.

დღეს იმი წარსულს ჩაბარდა, ვეშაპის მოკვლა არავის უცდია, თუმცა, მან სერიოზული პრობლემები შექმნა. მისმა ძლიერმა, მოთამაშე კუდმა რამდენიმე ნავი ჩაძირა.

ეკოლოგებმა ვეშაპი აიძულეს, გემზე დამაგრებულ სპეციალურ ხმას გაჰყოლოდა. ვეშაპი გადარჩა. ის დიდ წყლებში გაიყვანეს, თუმცა, ვენეციაში მის სტუმრობას მსხვერპლის გარეშე არ ჩაუვლია. როგორც მოგვიანებით გახდა ცნობილი, დაიღუპა ერთი მგზავრი, რომელიც გადაბრუნებულ გონდოლაში იმყოფებოდა. ეს იყო იეჟუ ბალნიკი – ბიზნესმენი პოლონეთიდან.

ვენეციის მცხოვრებლებს ხშირად სტუმრობენ ზღვის ბინადრები. გასული წლის დასასრულს, “გრანდ კანალი” შესასვლელთან, სანტა-მარია დელ ფიორეს ტაძართან, დელფინების აგრესიული ქცევის გამო, სანაპირო დაცვა იძულებული გახდა, გადაეჩინათ ხუთი გონდოლერი, რომლებიც ზღვის ცხოველების თავდასხმის შედეგად, ნავიდან წყალში აღმოჩნდნენ.

როდესაც „ბულაჩუკა“ სირებნეში ჩასაღებებით ღალატისკენ იბილიკებს სვლას

(გაგრძელება წინა ნომრიდან)

უზნურების თარეში ჩრდილო-დასავლეთ საქართველოს (აფხაზეთის) საკითხები

ამ შემთხვევაში თავისი პოლიტიკურ-ადმინისტრაციული და, აქედან გამომდინარე, ყოველ-დღიურებით თბილისი მოსკოვთან მიმართებაში ნაცემურ მდგომარეობას უღაპარაკოდ იპიროვნებდა. თავის მხრივ, იგივე თბილისი, როგორც ამიერკავკასიის ფედერაციული საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის „დედაქალაქი“ (ამიერკავკასიის პროლეტარიატის ცენტრი) გახლდათ ამძრავი ძელი საამიერკავკასიო პოლიტიკისა (ისევე და ისევე ცენტრი), ხოლო „მომხმე“ რესპუბლიკათა – ახერბაიჯანისა და არმენეთის დედაქალაქები ბაქო და ერევანი „თბილისის ქვემდებარე“ ე. ი. ფაქტობრივად „ნაცემურ“ მდგომარეობაში აღმოჩნდნენ. თავის მხრივ ბაქოც და ერევანიც ცენტრები იყვნენ მათ დაქვემდებარებული ადმინისტრაციებისთვის და ა. შ. ცენტრ-ნაცემური სტრუქტურა ამ მხრივ ძალიან ჰგავს „მატრიოსკას“, ანუ საბჭოთა მიმართულების სახეზე იყო პოლიტიკური „მატრიოსკის“ პრინციპი.

ბუნებრივია, ის მდგომარეობა, რომ ბაქო და ერევანი თბილისის „ქვემდებარებულნი“ მათში კი იწვევდა უკმაყოფილებას, მაგრამ ასეთი ფორაქის დასაცხრობათ, როგორც ახერბაიჯანს, ასევე არმენეთს ქართველთა მამულიდან მიუერთეს („მოუსამშობლოეს“) ოდითგან ქართული მხარეები.

თავის მხრივ, ამ ჩამონახვების გამო აღძრულ ქართველთა კანტი-კუნტ გულისწრომას საპირწონედ აუფრიადეს ის ილუზორული ხედი, თითქოს ახერბაიჯანიცა და არმენეთიც „საქართველოს მეთაურობით აყვავდებულნი“ იყვნენ თავიანთ პოლიტიკურ ცხოვრებას.

ეს ერთი; მეორეც: ბოლშევიკური ხმა-ბოღვის შესაბამისად, „მაღლე მთელს მსოფლიოში კომუნისმი გაიმარჯვებდა, სახელმწიფოთა საზღვრები წაიშლებოდა და რა მნიშვნელობა ჰქონდა თუ რომელ რესპუბლიკას გადაუნაწილებოდა ოდითგან ქართული მიწები, მით უმეტეს, კომუნისტები ხომ მძებნი არიან...“

უნდა აღინიშნოს, რომ ბოლშევიკები ხომ იყვნენ რუსებიც, ახერბაიჯანელებიც, არმენებიც, ისინიც კი ქადაგებდნენ ასე, მაგრამ, როგორც კი თვალს მოაცილებდი, მაშინვე, სადაც მოასწრებდნენ, თავიანთ საზღვრებში აქცევდნენ ქართულ მიწებს.

მხოლოდ ქართველი ბოლშევიკები ეკიდებოდნენ ამ საკითხს გულარხინად, რეგულარულ წინგაუხედაობით და მათ თვალწინ ნიავედებოდა წინაპართა სისხლით მორწყული მამული (სხვათა შორის (უნდა გავიმეორო), „ქართველი“ ბოლშევიკებისგან არაფრით არ განსხვავდებიან „ქართველი“ დემოკრატები, ის კი არადა, მათი ქართველთმოდულეობა და უჭკუო კოსმოპოლიტიზმი უსწრებს კიდევ ხანდახან მას).

ამრიგად, თბილისი იმ დროისათვის თავისი ნამდვილი პოლიტიკურ-ადმინისტრაციული, იდეოლოგიური, კულტურული და ა. შ. ფუნქციით, კი აღვნიშნე, მაგრამ ამასაც ხმადაღდა ვიმეორებ, წარმოადგენდა ამიერკავკასიის ფედერაციის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკისა და ამიერკავკასიის პროლეტარიატის პოლიტიკურ-ადმინისტრაციული ცენტრს. ის არ გახლდათ ქართველი ერის სახელმწიფოებრივი მარაღიულყოფის მადუღაბელები სატანტო, მაგრამ პოლიტიკურ ცრუმომარბებში გაუთვითცნობიერებულ საზოგადოებაში ის ამიერკავკასიის ფედერაციაში შემოსული „მომხმე“ რესპუბლიკების „ზემდგომად“ განიხილებოდა, დაიხ, ეს ქმნიდა ილუზორულ ხედს-მეთქი იმისას, რომ საამიერკავკასიო სივრცეში ყველაფერი და ყველა თბილისის ემორჩილებოდა. ამ შეგრძნებას აძლიერებდა ისიც, რომ საბჭოთა კავშირის სათავეში ოსებს სტალინი, წარმოშობით გორელი იდგა, რაც დაპყრობილი და სოციალისტური ნედლეულად მოაზრებული ქართველი საზოგადოებისთვის მიზნობრივად შემოქმედებული ამბიციების მკვებავი გახდა („ამხელა იმპერიის პატრონი ხომ „ქართველი“ იყო“).

სწორედ ამან განაპირობა ის, რომ ამ საზოგადოებრივი სიმრავლის რიგებში გამოეპარათ და არც შეუმჩნევიათ, ქართველთა გონითი განფენის სივრციდან ქართული მამული განუყოფილად რომ სხვა ქვეყნებში: სოხის მხარე გადაეცა რსფსრ-ს (საინტერესოა, რომ მანამდე დენიკინის მოთხოვნას თუ რატომ უნდა ყოფილ-

ყო სოჭი რუსეთის შემადგენლობაში (ამ მხარეს ბევრი ფული დავახარჯეთ), „ქართველმა“ მენშევიკებმა საპირწონედ ის, რომ ეს ქართული სახელმწიფოებრივი სივრცის მოუხლენიანი ნაწილია, მტკიცე-ბულება ვერ აუჯუბირეს!). ამავე დროს ებოძა რუსეთს ჩრდილო კავკასიის რიგი ხეობა, იალბუხის მხარე, ქლუსორი, დედალეთი და ა. შ.

ეს უკვე გითხარით: იმისათვის, რომ „თბილისის ქვემდებარებაზე“ „მომხმე“ ახერბაიჯანსა და არმენეთს დისკომფორტი არ შექმნოდათ, მათ ქართული მამულიდან მიუხეველეს ჰერეთი, კამბეჩოვანი (ახერბაიჯანს), ლორე-ტაშირი (არმენეთს) და ა. შ.

თავის მხრივ, თვით საქართველოს სსრ-ს შიგნით „გასხვავებულად“ შემოერთებული აფხაზეთის სსრ, შემდგომში ასსრ (ჩრდილო-დასავლეთ საქართველო (აფხაზეთი), აჭარისტანის ასსრ (აჭარა) და ე. წ. სამხრეთ ოსეთის ა/ო (რაჭის, იმერეთისა და ქართლის მიწებზე ხელოვნურად აღმოცენებული „არაქართული“ პოლიტიკური სივრცე) ქმნიდა იმის ილუზიას, რომ თბილისი მართლა იყო ამიერკავკასიაში ცენტრი და ქართულ საზოგადოებას არც დანადგლებია ქართულ მამულზე განხორციელებული ზემოთ ხსენებული „ჭრა-კერვები“; ისინი ხომ მაინც „თბილისის ემორჩილებოდნენ“ აქ, ხოლო ყველაფერი, როგორც გითხარით, „ქართველი“ ი. სტალინის ხელისმძღვენი იქნებოდა იქ.

აი, ეს იყო უმათარევი მიზეზი იმისა, რომ, როდესაც 1936 წლის 5 დეკემბერს ამიერკავკასიის ფედერაციული საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა დაიშალა, ხოლო ახერბაიჯანსა და არმენეთმა მათთვის ხელოვნურად მისხეულებული ქართული მიწები თან წაიშობილეს, ქართულ საზოგადოებას ეს, თავისი კოლექტიური წინგაუხედაობის გამო (რომელიც დღემდე ვერ მოვიშალეთ), დიდად არც დაჰკლებია თვალში, ისევე, როგორც არ გულგოვია გაცილებით ადრე ოსმალეთის მიერ მიტაცებული ტაო, კლარჯეთი, იმერხევი, ლაზეთი და ა. შ.

დაიხ, კოლექტიურ პოპუნაში შერეკილმა ქართულმა საზოგადოებამ, რომელსაც თავი საბჭოთა იმპერიის ბატონ-პატრონი ეგონა და რომლის პოლიტიკურ საჭესთან სამკედრო-სასიცოცხლო შერეკებისას ძირითადად ქართველი ბოლშევიკები (ი. სტალინი, ს. ორჯონიკიძის, ა. ენუქიძის, შემდგომში დ. ბერიას) მეთაურობით დარაზმულმა ჯგუფმა გაიმარჯვა, არც კი ინადგლა (საუბარი არაა ცალკეულ მამულიშვილთა ძალისხმევაზე, ჩვენ ვამხელთ იმ დროის კოლექტიურ სიხერხეს) სოჭის, ჩრდილო კავკასიის ხეობების, ჰერეთის, კამბეჩოვანის, ლორე-ტაშირის, თურქეთის მიერ მიტაცებული მიწების ბუდი და კიდევ უფრო სათავაზრო ისაა, რომ არათუ ეს მხარეები, აგერ გუშინ მიტაცებული ჩრდილო-დასავლეთ საქართველაც, ანუ აფხაზეთიც, ცხინვალიც და მომდევნო „გასახვავებულები“ მხარე არ დაგვაკლებდა თვალში. ასეთია საყოველთაო გამთავყვანების „წესრიგი“.

სამწუხაროდ, ქართველი ერის დენაციონალიზაციის პროგრამამ (სოციალისტურმა ვალდებულებამ) ბოლშევიკურ ეთნოდივერსიათა საეთნოფაბრიკაციო ინდუსტრიას გვემად დაუსახა ქართველთა გონითი განფენის სივრცის მთლიანად განაწილება (დენაციონალიზაცია). ამ მიზნით გიორგიანელობა, ქრისტეს მხედრობა, შინერსი, ვაშინერსი, სულთერება, კულტურა (ხელოვნება, ხელოვნობა, ლიტერატურა) თუ ყოფილი ყოველდღიური (ბინადარი ცხოვრება, ეხო-კარმიდამო, მეურნეობა, მესაქონლეობა, ჩაცმა, სამზარეულო და ა. შ.), რომელშიც ქართული სული გაისაგნა, ყოველ მიზეზგარეშე ქვემდებარებულა გადაგვარებას. ასეთი მიზანი მოითხოვდა თუ მთლიანად და ერთბაშად ვერა, ჯერჯერობით მაინც საქართველოს ცალკეულ კუთხეთა „გასხვავებულება“ და აქაური ქართული მოსახლეობის „გასხვავახლდება“ როგორც უნდა მოეხერხებინათ. ამის მისაღწევად ჩვენს ჩრდილოეთ სამეზობლოში, როგორც მისმა წინამორბედმა, ისე საბჭოთა იმპერიამ იმთავითვე და ძალიან კარგად იცოდა, რომ იმისათვის, რათა ივერის ქვეყანა დაიპყრო (არადა, ივერის დეფისმობლის ხატი, იდიდოს მისი სახელი, რუსეთის ერთ-ერთი უმათარესი სალოცავია), ამისათვის ყველა წერილობითი თუ მთავარი, დაწყებული ტერმინებითა თუ დივერსიული სტრუქტურებით, დამთავრებული ამ მხარის დედანი შინარსის (ისტორიის) გაყალბებით, სახელმწიფო პოლიტიკის რანგში

უნდა აწარმოო, რისი ქმედითობის უზრუნველყოფას სჭირდება სათანადო ეთნოფაბრიკაციული ინდუსტრია.

ყოველივე ამას უნდა მოეხერხებინა მოსახლეობის ცნობიერებაში დეფიციტ-გენილი შინარსიდან გამომდინარე მეხსიერების წაშლა და ამის ადგილზე ეთნოდივერსიების გზით ნაყვალბევი, იმპერიის საჭიროებისთვის მიზანშეწონილი, საოკუპაციო ვითარებას მისადაგებული ახსნა-განმარტების ჩანაცვლება.

ჩრდილო-დასავლეთ საქართველოს (აფხაზეთის) შემთხვევაში, როგორც მოგახსენეთ, სწორედ ამისთვის იქმნებოდა არათუ ფაბრიკაციული ისტორია, არამედ მას მორგებული სათანადო სტრუქტურები, კოლექტიური მეხსიერება, ტოპონიმია, ფოლკლორი, სამზარეულო, ჩაცმის წესი და ა. შ. ყოველივე ამან, რა თქმა უნდა, ჩრდილო-დასავლეთ საქართველოში (აფხაზეთში) ამ მხარის მოსახლეობის მეხსიერებაში საბუდისწეროდ განამტკიცდა საყოველთაო რწმენა იმის შესახებ, რომ ჩრდილო-დასავლეთ საქართველო (აფხაზეთი) ქართული მხარე არაა, არც „აფხაზი“ ნიშნავს ამ მხარის ქართველს და იგი („აფხაზი“) გაუპიროვნდა სხვადასხვა მიზნით და მიზეზით, ხშირ შემთხვევაში არაა გულთადად შემოხიზნულ მოსახლეობას.

დაიხ, სწორედ ასეთი ეთნოდივერსიული განმარტებების „სისწორე“ მოახვიეს თავს და ამაში დააჯერეს არათუ ამ მხარის მოსახლეობა – როგორც ძირმევე, ასევე შემოხიზნული, – ჩვენდა გასაკვირად და გასაოცრად, დღესაც, როცა მეოთხედი საუკუნეა რაც საბჭოთა კავშირი დაიშალა, ასე სჯერა ქართული საზოგადოების უდიდეს ნაწილს, – არა მხოლოდ იმიტომ, რომ ამას საბჭოთა ისტორიოგრაფია ამტკიცებდა, ვფიქრობ, რომ ამის მიზეზი იყო ჩვენი საყოველთაო, ჯოგური გულარხეობა და დანაშაულებრივი წინგაუხედაობა ისეთ მიზეზსთან და ყურდასშობასთან ერთად, როდესაც ის (ქართველი) ჯოგურ სინღუნგესთან მისი მთარეების გამო, არ აღიქვამდა, არ ხედავდა ქართულ ხედავ ახერბაიჯანელებზე და ქართული მარჯვეთი მიუჭურთმებულ ღიხნს, მოქვსა თუ ბედას, ასევე, არ ესმოდა აქედან შემოღებულადეული ასომთავრულის გამაფხალიება.

ბუნებრივია, როდესაც აფხაზეთი (ჩრდილო-დასავლეთ საქართველო) მიიჩნეოდა მხოლოდ საქართველოს საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკაში შემომაგულ „მომხმე“, მაგრამ „არაქართულ ქვეყნად“, ისევე, როგორც ამას დანაშაულებრივად ასაჯაროებდა 2015 წელს რესპუბლიკური პარტიის წევრი პაატა ზაქარეიშვილი – იმხანად საქართველოს შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის მინისტრი, მაშინ ისეთი ეროვნული სიწმინდე, – გაგრა ან ბიჭვინთა რომაა, „მიწის ნალექი“ ხდება, რომლისთვისაც თავის გაწირვა „სისულელეა“, ყოველ შემთხვევაში, ასე სჯეროდა რამოდენიმე წლის წინ ქალბატონ თინა ხიდაშელს, ასევე, რესპუბლიკური პარტიის წევრსა და საქართველოს თავდაცვის მინისტრს ამ ცოტა ხნის წინ.

გასაგებია, როდესაც ქართველთა გონითი განფენის სივრციდან წარგლეჯილი მხარეები საზოგადოებისთვის მამული და შეუცნებლობა კი არა, მხოლოდ ადმინისტრაციული-ტერიტორიული მთლიანობის საამბიციო სავანი ხდება, ასეთ შემთხვევაში ერის ქულსეკაცობა არ დარაზმება საქრისტესმხედროდ, ანუ მამულის შემოსახსნეულებლად.

სახელმწიფოს ტერიტორიული მთლიანობა ყოველთვის არ ნიშნავს სამშობლოს გაერთხეულებულ მდგომარეობას. ასე, მაგალითად, საბჭოთა კავშირის ტერიტორიული მთლიანობა იყო იმპერიული სახელმწიფოს ხელყოფილობა და არა მასში შემტრეული ხალხების სამშობლოთა საზღვრების დაცვლობა ან უსაფრთხოება.

მიუხედავად იმისა, რომ დროსა და სივრცეში არ არსებობს მტკიცებულება იმის შესახებ, რომ ოდესმე ჩრდილო-დასავლეთ საქართველო (აფხაზეთი) ქართველთა მამული ან ცნობიერი საბრძანისი არ ყოფილიყო, ჩვენი საზოგადოება სახისფაო სიჯიუტით მაინც საბჭოთა დივერსიულ-ეთნოფაბრიკაციული ტერმინოლოგიითა და სტრუქტურებით განიხილავს აფხაზეთის საკითხს. ამგვარი სირეგენის, უცილობისა და შედეგის თვალსაზრისით ბოროტოქმედული ყებელების ნიმუში გახლავთ ერთი უთქმელი უვიცობითა და ორპირობით შედეგინილი ასეთი დებულება: „...აფხაზეთი და აფხაზი ერთ

არსებობს თავისი ტერიტორიით. აჭარა და აჭარელები არსებობენ საქართველოს ტერიტორიაზე არა როგორც ერთი, არამედ როგორც საქართველოს ნაწილი. აფხაზეთი იყო საქართველოს შემადგენლობაში, თუმცა როგორც ერთი არსებობს...“ (ყურნალი „ფორუმი“, 2006 წ. №1).

ასეთი დასკვნა, რომელიც მოვლენათა პირწმინდა გაყვალბებაზე გადმოძრული, აგებულია იმ „ინტერნაციონალურ ვალდებულებაზე“, როცა საბჭოთა დივერსიულ-ეთნოფაბრიკაციული ინდუსტრიის პირობებში ჩრდილო-დასავლეთ საქართველოს (აფხაზეთის) მიზნობრივი ისტორიის ფურცლებზე აფხაზეთათვის, როგორც აწ უკვე „გასხვავებულნი“ პოლიტიკური სუბიექტის „სატიტულო ერისათვის“, ხელოვნურად უნდა გამოჩახულიყო „კუთვნილი“ ადგილი იმავე ჩრდილო-დასავლეთ საქართველოში...

უნდა დამეთანხმოთ, რომ ამგვარი დებულებების ჩამოყალიბებასა და მათ გამრავლდალებაში (ტირაჟირებაში) ჩვენი წილი გულგრილობაც უდაოდ არის. ამ მსჯელობაში, რომელიც ვეროპულად დირეულებებისა და დასავლური დემოკრატის სახელით ხშირდება, გასაკვირი კი არაა მარტო, აღმაშფოთებელი გახლავთ ის, რომ ასეთ ხმაზონდათ ავტორებს რუსეთს ვითომ ეძახიან ოკუპანტს, მაგრამ ჩრდილო-დასავლეთ საქართველოს (აფხაზეთის) საკითხში, კვლავ და კვლავ, საბჭოთა დივერსიულ-ეთნოფაბრიკაციული პოლიტიკის შესაბამისად, აქედან გამომდინარე, საოკუპაციო შემოქმედებების მიხედვით და საგანგებოდ აფხაზეთის „გასახვავებულად“ პროვოცირებული დეკრეტების, ტერმინებისა და სტრუქტურების საფუძველზე „იქნევენ მახვილს“. ყოველივე ამით, ანუ მკვდრადშობილი ცრუქმედებით „ჩვენი“ საინფორმაციო საშუალებები არათუ „ყურებზე ხახვს ვერ აჭრიან“ აგრესორ-სეპარატისტებს, პირიქით, ნელი მოქმედების ნაღველი თვითონვე ახრახინან საფხაზეთი საკითხებს.

ცხადია, დღეს აფხაზეთის საკითხში თავსატეხი გახლავთ (პრობლემა) აფხაზეთის (ჩრდილო-დასავლეთ საქართველოს) პრობლემის დედან შინარსში გასიცრმეგანება.

კი ბატონო, სწორია, ამ ყველაფერში გაუთვითცნობიერებელი მასა აფხაზეთის რაობა-ვინაობის გარკვევისას სიბრწყინსკენ იყო და არის მიდრეკილი, მაგრამ იმ ტრიბუნადან, საიდანაც ჩრდილო-დასავლეთ საქართველოს (აფხაზეთის) ჭირისუფლობას იხმებენ და ამაზე „ინწყებენ“ გულს, მაფიოდ უნდა ერკვეოდნენ საფხაზეთო მოვლენებში. მათ უნდა იცოდნენ, რომ აგრესიული სეპარატისმისა და „ახააჰაჰაჰა“ ური ეთნოკრატის ათარეშება იმაზე დიდ „გულანწყებებს“ ვერ მიაგებებ, ვიდრე ამას თვალისწინებდა სკკპ ცკ-ის, შესაბამისად, საქართველოს კ ცკ-ისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1978 წლის ივლისის დადგენილებები აფხაზეთის შესახებ, თუმცა ამით აგრესორ-სეპარატისტთა დიდმპყრობლობა და ქართველთმოდულეობა არ დაკლებულა და არც ჩრდილო-დასავლეთ საქართველოს (აფხაზეთის) „გასხვავებულება“ შეჩერებულა.

თუ სიმართლეს ჩავეძიებთ, ასეთ „გულანწყებებში“ ჩახრახინილი საშინაო დავალება მიმისამართებელია ჩრდილო-დასავლეთ საქართველოდან (აფხაზეთიდან) გენოციდისა და ეთნიკური წმენდის გზით გამოძევებული 350.000 დევნილის საგაყვითლოდ, რათა მათ ერთხელ და სამუდამოდ დაიჯერონ, რომ ისინი ამ მხარეში მორეგულირებისთვის მოქალაქეები არიან. რამაც ხელი უნდა ააღებინოს იქ მიბრუნების სურვილზე, ასეთია ტექნიკრატული დასავლეთის და დიდმპყრობლობების შეთანხმება.

სამწუხაროდ, ამ გარეგნის გასწვრივ უფრო დიდი უბედურება ის გახლავთ, რომ ასეთი მორიგების განხორციელება სწორედ ჩვენი სატანტოდან მოსაქმინან საინფორმაციო მისახერხებისა და მათთან ფხვანწობილი ქართული საზოგადოების ნებართვით ხდება.

სმრბი საჯანია,
საქართველოს მწერალთა შემოქმედებითი კავშირის წევრი; მწერალთა აკადემიის წევრი; ჟურნალისტთა ფედერაციის წევრი; აფხაზეთის მეცნიერებათა აკადემიის წევრი; უმაღლესი კატეგორიის პედაგოგი; საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისთვის ბრძოლების ვეტერანი; ნიუ ნიკოლაძის, გიორგი შარვაშიძისა და ზვიად გამსახურდიას სახელის პრემიების ლაურეატი (გაგრძელება შემდეგ ნომერში)

რუსი ბერი, რომელმაც თბილისს კმათავიკვლელი ომი უწინასწარმეტყველა

მამა ვიტალის ცხოვრება და სასწაულები

მხრივ ოცნებები ამიხდინა. ჩემზე არ განმცდია, მაგრამ მილოცია და ეს სურვილი ამიხდა”.

ლიზა შაპუნინა – “სურვილი ავადმყოფზე ჩაფიქვრე. ღვთის წყალობით, ახლა კარგად არის”.

მარინე ბაზნიძე – “ჩემი და არის უბღურებაში. სულ მომაქვს-ხოლმე სურათი და მამა ვიტალის შეფთვ. ღვთის წყალობით უკეთესი ანალიზები აქვს. ქიმიას იკეთებს”.

მამა ვიტალი კრასნოდარის მხარეში 1928 წელს ღვინოში დაიბადა. ღვთისაღმადგინებელი ყრობიდან ამოღებულა. 16 წლის იყო, როდესაც საბჭოთა პასპორტი დახია. 20 წლის ასაკში კი გლინის უდაბნოში მორჩილი გახდა, სადაც 1961 წლამდე მოღვაწეობდა. მოგვიანებით იგი ბერად აღიკვეცა და აფხაზეთის მთებში იმ დროს სხვაგან იმყოფებოდა. შემდგომ მოძღვრის კურთხევით, მამა ვიტალი მსახურებისთვის თბილისში, წმ. ალექსანდრე ნეველის ეკლესიაში, გადავიდა.

ღვთის დასახლებაში არის ერთი პატარა, რუსული ტიპის სახლი, სადაც მამა ვიტალი 1969 წლიდან რამდენიმე წელი ცხოვრობდა. დღეს იქ მისი სავანეა. ერთ-ერთ ოთახში ბერის პირადი ნივთები, სიწმინდეები და ხატები ინახება. იქვეა მისი სამოსი, რომელზეც ბერული ცხოვრების კვალი ჩანს. შემონახულია ასევე მამა ვიტალის ცოცხალთა და მიცვალებულთა მოსახსენიებელი, რომელშიც 1000-ზე მეტი სახელი მისი ხელით არის ჩაწერილი. მიცვალებულთა მოსახსენიებელი 4-5 საუკუნის ქართველ მეფეთა სახელებით იწყება. სავანეში გვიხარებს, რომ იმ პერიოდში ბერმა ქართველმა არ იცოდა ქართველ მეფეთა სახელები და მამა ვიტალი კი მათ იხსენიებდა.

სავანეში ამჟამად ორი მონაზონი ცხოვრობს. სქემონაზონი ირინე უკვე მე-11 წელია სავანეში ატენისა და გორის მიტროპოლიტის ანდრია გვაზავას კურთხევით იმყოფება. იგი ამბობს, რომ მამა ვიტალი სავანის მკვიდრთა დიდი შემწეა და მას პირადად არაერთხელ უგრძობია ეს.

დღეა ირინემ ჩვენთან საუბრისას 2005 წლის აღდგომის მომხდარი უცნაური ფაქტიც გაიხსენა, რომელიც მათთან წმინდა ცეცხლის მიბრძანებას უკავშირდება. “აღდგომა იყო. დღეა სერაფიმამ გვითხრა, რომ ჯერ მასთან მიბრძანდებოდა ღვთაებრივი ცეცხლი და შემდეგ ჩვენთან გადმობრძანდებოდა. ამ პერიოდში სავანეში სამნი ვიმყოფებოდით. მოვამზადეთ პატარა ტკბილი სუფრა და საადგომო გალობებით ვცდილობდით, რომ შევხვედრილიყავით იერუსალიმის ცეცხლს. ჩვენა გასაოცრად, ჭიშკრის ხმა ყველამ გავიგეთ, კარები გაიღო და რამდენიმე ადამიანის ფეხის ხმა გაისმა. თითქოს, ერთი ჯოხითაც მოვიდა. კერძოებს რომ დაარტყამს და გაივლის, ასეთი ფორმით. ვისაც ჩვენთან ცეცხლი უნდა მოებრძანებინა, იქედან ერთ-ერთი ჯოხით დადიოდა. ვიფიქრეთ, რომ ცეცხლი მობრძანდა და ეს ადამიანიც მოვიდა, რომელიც ჯოხით დადის. მოხდა სასწაული. კარები ღია იყო და ეზოში არავინ არ იყო. არადა გავიგეთ, როგორ მოაბიჯებდნენ მონასტერში რამდენიმე ადამიანი. ამ ფაქტიდან დაახლოებით ნახევარ საათში მიბრძანდა იერუსალიმის ცეცხლი. ამის შემდეგ რომ დაგრეკეთ დედა სერაფიმასთან და მოუყუევით ეს შემთხვევა, მან გვითხრა, ნუთუ არ იცოდით, რომ ვიდრე თქვენ შეხვედებოდით იერუსალიმის ღვთაებრივ ცეცხლს, მანამდე მანდ მოღვაწე დევლები და მამები შეხვედებოდნენ ღვთაებრივ ცეცხლს. ისინი

ამ ცეცხლის შესახებდრად შეიკრიბნენ”, – განაცხადა დედა ირინე.

მამა ვიტალი 1992 წელს 5 დეკემბერს აღესრულა. გარდაცვლილ სქემარქიმანდრიტს წესი თავად პატრიარქმა აუგო. შემორჩენილია უნიკალური კადრები, წესის აგების დროს როგორ შლის და ხურავს ცერა თითს მიტევების წერილის დასაჯერად მამა ვიტალი.

“ეს იყო წმიდა ბერი, მე არაერთხელ მინახავს ეს სიწმიდე, რომელსაც იგი თავის გარშემო აფრქვევდა. დღეს, მანო და დანო, ჩვენ ვაცილებთ მას, მაგრამ მუდამ უნდა გვახსოვდეს, რომ მამა ვიტალი მარადვამს ჩვენთანაა და იმისათვის, რომ ყველას ყოველდღიურად გვქონდეს სულიერი ნუგეში, გადავწყვიტეთ, იგი წმიდა ალექსანდრე ნეველის ტაძრის ეზოში დაგვკმალოთ. ეს ყველას მოგვცემს იმის საშუალებას, რომ ხშირად მივიდეთ მასთან, მივიღოთ მისი კურთხევა. ისევე, როგორც სიცოცხლეში, იგი ყოველთვის დაგვეხმარება ჩვენ. უფალმა დააწესოს მისი სული მართალთა სანახებში. უნდა გვახსოვდეს, რომ ის ერთ-ერთია იმ ბერთაგან, რომლებიც განსაცდელის მიმე ჟამს სიყვარულით მიიღო ყოველდღიურად ღვთისმშობლის წილხვედრმა დეოთიკურთხეულმა ივრამამ...”, – განაცხადა სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ილია II-მ მამა ვიტალის წესის აგების დროს წმინდა ალექსანდრე ნეველის ტაძარში.

ამბობენ, რომ ბერმა 30 წლით ადრე იწინასწარმეტყველა თბილისში მძათეკვლევი, ასევე აფხაზეთის ომები. სიკვდილის წინ მამა ვიტალი მის სულიერ შვილებს მოუწოდებდა, არ დაეტოვებინათ საქართველო.

მამა ბახუტაშვილი, AMBEBI.GOE

წმინდა ალექსანდრე ნეველის სახელობის ტაძრის ეზოში ერთი განსაკუთრებული მოვლილი, ყვავილებით გაშენებული საფლავია. აქ სანთლები ხშირად გვიან ღამითაც ანთია. სქემარქიმანდრიტ ვიტალი სიდორენკოს, ანუ მამა ვიტალის საფლავთან მომლოცველების რიცხვმა ბოლო წლებში უფრო იმატა. მორწმუნეები მამა ვიტალის საკუთარ პრობლემებზე ზოგჯერ ცრემლებითაც ეწურნულებიან. მათ იმედი აქვთ, რომ რწმენით მისულებს მამა ვიტალი შეეწყვა.

მონაზონთა გადმოცემით, მამა ვიტალის უთქვამს, რომ მის საფლავთან მორწმუნეებს მათ გასაჭირის შესახებ მოეთხროთ და როგორც ცოცხალი, დაეხმარებოდნენ.

მამა ვიტალის საფლავზე მისულ რამდენიმე მომლოცველს გაგვსაუბრეთ.

ანა ჯამალაშვილი – “უშიფილობის

„შჩა ნანუაშვილი, მისი მეუღლე და მებოძრები „ქრისტიანთა კავშირის“ სექტის წევრები არიან“

ყოველთვის დიდ გაკვირებას იწვევდა ჩემში ის ფაქტი, თუ რატომ ებრძოდა ასე გამალებით სახალხო დამცველი შჩა ნანუაშვილი საქართველოს სამოციქულო ეკლესიას, რატომ ადვიდებდა თავისი განცხადებებით ეთნიკურ და რელიგიურ შუღლს. ბევრი სვამდა ამ კითხვას და კონკრეტულ პასუხს ვერ იღებდა. მე ვიპოვე კითხვაზე პასუხი”, – ამის შესახებ „უფლებადამცველთა გაერთიანების“ თავმჯდომარე ნიკოლოზ მუხაშვილი განაცხადა. მან შჩა ნანუაშვილისა და მასთან დაახლოებული პირების რელიგიურ სექტაში ყოფნის შესახებ ისაუბრა.

„ნათქვამია – არა არს დაფარული, რომელი არა გაცხადდეს. ჩემს მიერ დადგენილი იქნა, რომ შჩა ნანუაშვილი, მისი მეუღლე ირმა მამასახლისი და მისი მეგობრები არიან საქართველოში არსებული სექტის „ქრისტიანთა კავშირის“ წევრები და ეს კავშირი თავის მხრივ გაწვევრიანებულია გლობალური სექტის „ქრისტეს ეკლესიის“ რიგებში, რომელსაც თავისი ფილიალები მსოფლიოს თითქმის ყველა ქვეყანაში, მათ შორის საქართველოშიც გააჩნია.

ამ კავშირის დირექტორი და დამფუძნებელი ირმა მამასახლისი. ასევე შჩას მეგობრები მიხეილ და ეკა მათითაიანი მყოფები, იური სოროკინი და ნინო დვევანიშვილი. შჩა ნანუაშვილი მართალია ორგანიზაციის ამონაწერში არ ფიგურირებს, ფაქტობრივად ლიდერია ამ სექტისა. ის ქადაგებს სექტის წევრებთან და მუშაობს სექტის რიცხვნობის გაზრდაზე.

„ქრისტეს ეკლესიის“ სექტის სათაო ოფისი მდებარეობს აშშ-ში. სექტას ჰყავს თავისი წარმომადგენლები სხვადასხვა ქვეყნის სახელისუფლებო შტოებში და საერთაშორისო ორგანიზაციებში. არსებობს საფუძვლიანი ეჭვი და დასაბუთებული ვარაუდი, რომ სწორედ სექტის გავლენიანი პირების მუშაობის შედეგად გახდა შჩა ნანუაშვილი სახალხო დამცველი.

სექტისთვის დამახასიათებელია წმინდა წერილის უკიდურესად პრიმიტიული განმარტებები, განსაკუთრებით აგრესიული მართლებების გამოყენება, ზეწოლა პირულებზე. მისი მიზანია, ჩაუხშოს ადამიანს კრიტიკული და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი“.

საქართველოს პატრიარქი რუსეთის პატრიარქს – რვენ ვჭირღებით ერთმანეთს და რვენ ერთმანეთს უნდა დაუხმაროთ

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ილია მეორე, რომელიც დღევანდის წვერებთან ერთად მოსკოვში იმყოფებოდა, მოსკოვისა და სრულიად რუსეთის პატრიარქ კირილს საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის სახელით მიესალმა. შეხვედრა მოსკოვში, რუსეთის პატრიარქის რეზიდენციაში, დინიელის მონასტერში შედგა.

ჩვენ ჩამოვიყვით თქვენი უწმინდესობის 70 წლის იუბილეს აღსანიშნად და გვსურს გამოვხატოთ ჩვენი კეთილი სურვილები, ასევე გისურვოთ მშვიდობა და კეთილდღეობა თქვენ ეკლესიასა და სამშობლოს. საქართველოსა და რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესიებს უდიდესი მნიშვნელობა გააჩნიათ ჩვენი ქვეყნებისა და ხალხისთვის. ჩვენი ეკლესიები იძლევიან მავალითს პოლიტიკური მოღვაწეებისთვის ჩვენ სახელმწიფოებს შორის ურთიერთობებთან დაკავშირებით. უნდა ვთქვა, რომ გასულ წლებში საქართველოში არასოდეს ყოფილა იმდენი დამხვენილები რუსეთიდან, როგორც ახლა და ჩვენ ეს ძალიან გვახარებს. ჩვენ ქვეყნებს შორის ურთიერთობა უკეთესი უნდა იყოს, ვიდრე ახლაა და ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ, რომ ჩვენი ქვეყნების პოლიტიკურ მოღვაწეებს შორის ურთიერთობა გაუმჯობესდეს.

ვიფიქრობ, რომ ეს გამოგვივა. ჩვენ ვჭირღებით ერთმანეთს და ჩვენ ერთმანეთს უნდა დაგვეხმაროთ”, – ბრძანა ილია მეორე.

რუსეთის საპატრიარქოს ცნობით, ილია მეორემ შეხვედრაზე აღნიშნა, რომ ქართული და რუსული მართლმადიდებელი ეკლესიების ურთიერთობა ორი ქვეყნის პოლიტიკოსებისთვის სამაგალითო უნდა გახდეს.

„უნდა აღვნიშნო, რომ წინა წლებში საქართველოში არ იყო ამდენი დამხვენილები რუსეთიდან, როგორც ახლა და ჩვენ ეს გვახარებს. ურთიერთობა ჩვენს ქვეყნებს შორის სასურველია უკეთესი იყოს, ვიდრე დღესაა და ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ, რათა გაუმჯობესდეს ჩვენი ქვეყნების პოლიტიკოსებს შორის დამოკიდებულება. ვფიქრობ, ეს გამოგვივა. ჩვენ ერთმანეთს ვჭირღებით და ერთმანეთს უნდა დავეხმაროთ”, – ციტირებს საქართველოს პატრიარქს რუსეთის საპატრიარქოს ვებგვერდი.

ჩემთვის თქვენი უწმინდესობის და უნეტარესობის ყოფნა განსაკუთრებით ძვირფასია. თქვენ ბრძანდებით ყველაზე ასაკოვანი ყველა სხვა ადგილობრივი ეკლესიის წინამძღოლთა შორის და თქვენი ცხოვრებაც მჭიდროდ არის დაკავშირებული რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესიის ცხოვრებასთან. ჩემი ბიოგრაფია გადახლართულია თქვენ ბიოგრაფიასთან: ჩვენ ბევრი მოვლენის მონაწილეები ვიყავით – როგორც სასიხარულო, ისე სამწუხარო, რომლებიც მოხდა მართლმადიდებელი ადამიანების ცხოვრებაში, რომლებიც მაშინ საბჭოთა კავშირში ცხოვრობდნენ. ასევე მოგვიანებით ჩვენ შორის ურთიერთობა ყოველთვის იყო კეთილი, სანდო და ჯობი. ვფიქრობ, ამან დიდი გავლენა მოახდინა იმაზეც, რომ ჩვენ ეკლესიებს შორის კარგი ურთიერთობებია.

ეკლესიებს შორის ურთიერთობა – ეს არის ურთიერთობა ადამიანებს შორის გულუბნობის დონეზე. თუკი პოლიტიკოსები და დიპლომატები როგორც წესი, ცნობიერების დონეზე მუშაობენ, ბიზნესმენები კი “საფულისა და კუჭის” დონეზე, ეკლუ-

სიები – ადამიანთა გულების დონეზე ურთიერთობენ. ადამიანთა გულების ამ კავშირების გარეშე ვერ იქნება კარგი ურთიერთობა ქვეყნებსა და ხალხს შორის. სწორედ ამიტომ, უდიდეს მნიშვნელობას განიჭებთ თქვენ ვიზიტსა და რუსეთისა და საქართველოს ეკლესიების როლს ჩვენ ხალხს შორის კარგი ურთიერთობების შენარჩუნების საკითხში”, – განაცხადა რუსეთის პატრიარქმა.

რუსეთის ეკლესიის წინამძღოლმა რუსული და ქართული ადგილობრივი ეკლესიების ურთიერთობების გაღრმავებაზეც ისაუბრა.

„პირველ რიგში, ეს დაკავშირებულია იმასთან, რომ ვცხოვრობთ რა ახლოს, ხშირად ვურთიერთობთ ერთმანეთთან – თქვენი მდებარეობები სტუმრობენ რუსეთს, ჩვენი მეუფეები ჩადიან საქართველოში – ძალიან ხშირად ვაწერ ხელს თხოვნას, საქართველოს სიწმინდეების მომლოცველები ვაკურთხოთ და არა მხოლოდ ჩვენი მდებარეობები, არამედ მოსკოვის ბევრი კლირიკოსი და მონაზვნები მიემგზავრებიან თქვენ ქვეყანაში, რათა წმინდა ადგილები მონახულიყონ”, – განაცხადა რუსეთის პატრიარქმა.

თავის საუბარში მან მოსკოვში მდებარე წმინდა ვიქტორის სახელობის ქართულ ეკლესიაზეც გაამახვილა ყურადღება, რომელიც მისი თქმით, სულიერების ცენტრად იქცა ქართული დიასპორისთვის მოსკოვში.

საქართველოს პატრიარქმა რუსეთის პატრიარქს წმინდა სამების ხატი უსახსოვრა.

რუსეთის პატრიარქმა ილია მეორეს მოსკოვში ვიზიტისთვის მადლობა გადაუხადა.

„ადამიანების გულების კავშირის გარეშე, შეუძლებელია კეთილი კავშირი ქვეყნებსა და ხალხებს შორის”, – განაცხადა რუსეთის პატრიარქმა.

ილია მეორე დღევანდის წვერებთან ერთად საქართველოში 25 ნოემბერს დაბრუნდა.

17 ნოემბერი ცნობილი ქართველი პოეტის რაულ ჩილაჩავას დაბადების დღეა

რაულ ჩილაჩავა დაიბადა 1948 წლის 17 ნოემბერს, ზუგდიდის რაიონის სოფელ ჭითაწყარში, ექიმის ოჯახში. გაიზარდა ამავე რაიონის სოფელ ძველ აბასთუმანში, სადაც 1965 წელს ოქროს მედალზე დაამთავრა საშუალო სკოლა. 1965-1970 წლებში სწავლობდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტის ქურნალისტიკის განყოფილებაზე. 1967 წელს მიაღწინეს უკრაინული ენისა და ლიტერატურის შესასწავლად. 1970 წელს წარჩინებით დაამთავრა უნივერსიტეტი და სტაჟირება. ამავე წლიდან ცხოვრობს და მოღვაწეობს კიევიში.

პირველი ლექსი გამოაქვეყნა დაახლოებით 50 წლის წინ, ზუგდიდის რაიონულ გაზეთ „მებრძოლში“. ლექსების პირველი წიგნი კი 1973 წელს გამოსცა. ჩილაჩავას სამეცნიერო ინტერესების სფეროში შედის პოეზია, მხატვრული თარგმანი, ესეისტიკა, პუბლიცისტიკა, კომპარატივისტიკა, ლიტერატურის თეორია, ქართულ-უკრაინულ-ლატვიური ურთიერთობანი. წერს და თარგმნის სამ ენაზე – ქართულად, უკრაინულად, რუსულად. უკრაინულად და რუსულად ნათარგმნი აქვს დავით გურამიშვილის ლექსები, უკრაინულად – ილია ჭავჭავაძის, აკაკი წერეთლის, გალაკ-

ტიონ ტაბიძის, ტერენტი გრანელის, კონსტანტინე გამსახურდიასა და სხვა ქართველ კლასიკოსთა ნაწარმოებები, ქართულად – ტარას შევჩენკო, ივან ფრანკო, ლესია უკრაინკა, პავლო ტინინა, მიკოლა ბაჟანი და კიდევ სხვა ასზე მეტი უკრაინელი პოეტი. მისი პირადი ინიციატივით, წინასიტყვაობა-ბოლოსიტყვაობით, კომენტარებითა და რედაქტორობით კიევიში მაღალ პოლიგრაფიულ დონეზე გამოიცა ქართული ხალხური, კლასიკური და თანამედროვე პოეზიის სქელტანიანი ანთოლოგია „ოქროს ვენახი“, „ქართული მოთხრობის ანთოლოგია“, „ქართული ხალხური ზღაპრები, ანდაზები და სიტყვა-თქმები“, „ვეფხისტყაოსანი“, „დავითიანი“. მის მიერ უკრაინულად თარგმნილი გალაკტიონის ლირიკა უკრაინულმა კრიტიკამ სანიშნოდ აღიარა. პოეტის საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაციები, რომლებიც დაცულ იქნა შესაბამისად რუსულად და უკრაინულად, ეძღვნება „ვეფხისტყაოსნს“, „დავითიანს“ და ქართული კლასიკის სხვა ნიმუშთა თარგმნის პრობლემებს, ქართულ-უკრაინულ-რუსულ ლიტერატურულ ურთიერთობებს. სადოქტორო დისერტაცია, რომელიც ცალკე წიგნადაც გამოვიდა კიევიში, აკადემიკოსმა ლენინდ ნოვიჩენკომ თაფაფასა, როგორც „ტრიაქტატი მხატვრული თარგმანის შესახებ, რომელსაც მომავალი მკვლევარები გვერდს ვერ აუგლიან“. ამჟამად არის ასზე მეტი გამოცემის ავტორი. ბოლო რამდენიმე წლის მანძილზე, ქართულად თუ უკრაინულად გამოსცა რამდენიმე წიგნი: „შინ“, „ასი ლექსი“, „პესიმისტის ჩანაწერები ანუ ბავშვობაში იმპრესიონალიზმი“, „ლაგერენტი ბერისას ვაჟი მოგვითხრობს“ (ოთხივე გამოცემლობა „ინტელექტი“), „ამბასადორი“ (კიევი-რიგა, „უკრაინსკი პისმენნიკ“, „ინფორმაციის ინფორმაცია“), „ეული ვარსკვლავის შუქი“ (ლექსები ორ ტომად უკრაინულ ენაზე, „უკრაინსკი პისმენნიკი“), „აიღებ კობზარს საქართველო“ (ქართული მწერლები შევჩენკოს შესახებ, თარგმანი, ლეოვი, „სვიტი“). ამჟამად გამოსაცემად მზადდება ჩილაჩავას მიერ თარგმნილი უკრაინული და ლატვიური პოეზიის ანთოლოგია ერთ ტომად, რომელშიც 130-ზე მეტი ავტორის ნაწარმოებია შესული.

უნივერსიტეტის დამთავრების შემდეგ, 1970 წელს, რედაქტორად მიიწვია უკრაინ-

ული საბჭოთა ენციკლოპედიის დირექტორმა მიკოლა ბაჟანმა; ამის შემდეგ მუშაობდა უკრაინულ პრესაში ჟურნალისტად, კიევის ტარას შევჩენკოს სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ლექტორად, 1992 წლიდან 2005 წლამდე იყო უკრაინის ეროვნებისა და მხრაციის საქმეთა მინისტრის მოადგილე, პარალელურად უკრაინის დედაქალაქის წამყვან უნივერსიტეტებში ეწეოდა პედაგოგიურ და სამეცნიერო საქმიანობას, კიევის კულტურისა და ხელოვნების ხელმძღვანელ კადრთა სახელმწიფო აკადემიაში ხელმძღვანელობდა უკრაინული და მსოფლიო ლიტერატურის კათედრას, დავით გურამიშვილის სახელობის საქართველო-უკრაინის კულტურულ ურთიერთობათა საერთაშორისო ასოციაციას. 2005-2010 წლებში იყო უკრაინის საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი ლატვიაში.

ჩილაჩავა არის საქართველოს, უკრაინის და ლატვიის მწერალთა ეროვნული კავშირების წევრი, მწერალთა და პუბლიცისტთა საერთაშორისო ასოციაციის წევრი, უკრაინის თეატრალურ მოღვაწეთა კავშირის წევრი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, ლატვიის მეცნიერებათა აკადემიის საპატიო დოქტორი, უკრაინის ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე.

რაულ ჩილაჩავას მიღებული აქვს არაერთი ჯილდო თუ პრემია. მათ შორის, არის გალაკტიონ ტაბიძის, მაქსიმ რილსკის, ვლადიმერ ვინჩენკოს, ალექსანდრე ჩაიკის, მავრიკ ვულფსონის სახელობის პრემიების ლაურეატი, ფრანც კაფკას სახელობის საერთაშორისო ოქროს მედლისა და ციკერონის სახელობის საერთაშორისო პრიზის მფლობელი; დაჯილდოებულია „დირსების ორდენით“ (საქართველო), ორდენით „დამსახურებისათვის“ (უკრაინა), „სამი ვარსკვლავის“ ორდენით (ლატვია), უკრაინის მართლმადიდებლური ეკლესიის წმინდა მემარტირე ნესტორის სახელობის ორდენით, წმინდა სტანისლავის სახელობის საერთაშორისო ორდენით „კომანდორის ჯვარით“ და „ოფიცის ჯვარით“, უკრაინის მინისტრთა კაბინეტის საპატიო სიგელით, უკრაინის უზენაესი რადის საპატიო სიგელით „უკრაინელი ერის წინაშე განსაკუთრებული დამსახურებისათვის“, თბილისის მერიის სიგელითა და მედლით

„ქართული კულტურის ამბადარი“, ასევე სხვა ჯილდოები.

ჰყავს მეუღლე ია ჩილაჩავა, განათლებით ფილოლოგი და კულტუროლოგი, ლექციებს კითხულობს კიევის არქიტექტურისა და მშენებლობის ეროვნულ უნივერსიტეტში, ორი ვაჟიშვილი რაული (1975 წ.) და თემური (1976 წ.) – ჟურნალისტები არიან და მუშაობენ უკრაინის ტელევიზიის მეხუთე არხზე წამყვანებად. უფროსი ვაჟიშვილი გური, დაბადებული 1969 წელს, დაიღუპა საავტომობილო კატასტროფაში.

მთავარი რედაქტორის მინაწერი: 1993 წელი იღვანა, უმძიმესი პერიოდი არა მხოლოდ საქართველოსთვის, არამედ მთელი პოსტსაბჭოთა სივრცისათვის. ჩემმა მეგობარმა, ზვიადის თანამებრძოლმა ცუგო ხელაშვილმა საკუთარი ავტობიოგრაფიაში დატოვა და თბილისში თვითმფრინავით ჩამოვიდა, რადგან მანქანის დაყარებას ჩრდილოეთ კავკასიაში თუ გადაურჩებოდა, საქართველოში ნაღდად წაართმევდნენ და წინააღმდეგობის გაწევის შემთხვევაში შეიძლება მოეკლათ კიდევ. მდგომარეობას აფხაზეთში განაღებულმა ძმობამეკლავი ომიც ართულებდა. მოკლედ, საშინელი დრო იდგა. მე და ჩემი მეგობარი კიევიში გადავფრინდით, რათა მოსკოვისკენ გზა მანქანით გაგვეგრძელებინა.

ის იყო მანქანაში უნდა ჩამოსხდარიყო, რომ ვიღაცამ ტორი დამადო მხარზე და ოდნავ შესაწმენდი მგერული პრონოსით მითხრა – ისე აპირებ კიევიდან წასვლას რომ რაულ ჩილაჩავა არ გაგახსენდა?

უზომოდ გავიხარეთ. არაფერმა გაჭრა – დიდ ხანს ვეღარიტინეთ რაულს ძალიან გვეჩქარებოდა, მოსკოვში საქმეები გველოდებოდა, მაგრამ ნირი ვერ ვაცვლევინეთ და ნახევარ საათში რაულის ოჯახში გაწვობილ სუფრას ვუსხედით.

მისთვის ჩვეული დიდებული მასპინძლობა გაგვიწიეს რაულმა და მისმა მეუღლემ ქალბატონმა იამ, იმდენად დამბობით, რომ გამგზავნა გვიან გაგახსენდა...

მზეგრძელობას და ბედნიერებას გისურვებ, ძმაო რაულ! კიდევ ბევრჯერ გაგეხარებინოს მკითხველები შენი ლამაზი შემოქმედებით, მეგობრები და ახლობლები კი – უზადო მასპინძლობით.

მარად შენი მეგობარი და ღრმად პატივისმცემელი როლანდ ჯალაღანია

რა არის ჰაერის დაბინძურების მთავარი მიზეზი და როგორ ვებრძოლოთ ამ მწვავე პრობლემას?

2016 წელს ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ ჰაერის დაბინძურების ახალი მანკნებელი გამოაქვეყნა: როგორც აღმოჩნდა, მსოფლიოში ამ მიზეზს ყოველწლიურად 6.5 მილიონი ადამიანი ეწირება. კვლევების მიხედვით გამოვლინდა იმ ქვეყნების სია, რომლებშიც ჰაერით დაბინძურების გამო სიკვდილიანობა მაღალი ნიშნულს უახლოვდება. რაოდენ გასაკვირიც არ უნდა იყოს, საქართველო ამ სიაში პირველ ადგილს იკავებს. შემდეგ ადგილებს ბულგარეთი, ჩინეთი, ინდოეთი და უნგრეთი ინაწილებენ. 27-ე ადგილას ამერიკა იმყოფება. ამ ქვეყანაში სიკვდილიანობა დაბალია გერმანიასა და საფრანგეთთან შედარებით. მიზეზი ერთია: ამერიკაში გზებზე იშვიათად თუ შეხვდებით დიზელის მანქანებს. დიზელის ძრავა წვავს ცოტას, მაგრამ გამოიმუშავებს უფრო მეტ ჰაერტლს, მეარ ნაწილაკს და აზოტის ოქსიდს, ბენზინის ძრავასთან შედარებით. როგორ მოხვდა ჩვენი ქვეყანა ამ სიაში

პირველ ადგილას? უკანასკნელი ათწლეულების განმავლობაში საქართველოში გაიზარდა ძველი, დიზელის ძრავაზე მომუშავე მანქანების რიცხვი. ქვეყანაში საზოგადოებრივი ტრანსპორტის სისტემა საკმარისად განვითარებული არ არის. რის გამოც მოსახლეობის დიდი ნაწილი გადასადგილებლად კერძო მანქანებს ირჩევს, რომელთა უმეტესობა მეორეულია. შედეგად კი მივიღეთ ის, რომ მათი რაოდენობა სწრაფად იზრდება. უცხოეთიდან იმპორტირებული მანქანების ასაკი 10-15 წელს ითვლის. გასათვალისწინებელია ის ფაქტიც, რომ ჩვენთან დიზელის მანქანები დიდი პოპულარობით სარგებლობს.

საქართველოში 930.000 ავტომობილია რეგისტრირებული, ამ სატრანსპორტო საშუალებების 55-60% (2015 წ.) თბილისში რეგისტრირდება, ეს კი ნიშნავს, რომ ჩვენს დედაქალაქში დაახლოებით ნახევარი მილიონი ავტომობილია. რა თქმა უნდა, სტატისტიკა მზარდია და მათი რაოდენობა ყოველწლიურად იმატებს. სოციალურ და პოლიტიკურ ვითარებასთან ერთად, ჰაერის დაბინძურების მანკნებელი ერთ-ერთი მთავარი ფაქტორია ქალაქში ცხოვრების დონის განსაზღვრისას. თბილისი კი, საბუნებრივად „შერკევის“ 2015 წლის მონაცემებით ევროპაში ცხოვრების ხარისხის მანკნებელი, მინსკთან ერთად ბოლო ადგილზეა.

დღესდღეობით საქართველოში მანქანების შემოწმებას არავინ არ ატარებს. შედეგად ვიღებთ იმას, რომ უამრავი მანქანა მექანიკურად ცუდ მდგომარეობაშია.

გამონაბოლქვი აირების პერიოდული ტესტირებაც შეჩერებულია. დაბალი ხარისხის საწვავს ზიანის მიყენება შეუძლია მანქანის კატალიზატორისთვის. მანქანის მფლობელები ხშირად იღებენ (და არ ცვლიან) დაზიანებულ კატალიზატორებს. ასევე უნდა გავითვალისწინოთ სხვა ფაქტორებიც: ტრანსპორტის გაუმართავი მენეჯმენტი და ხშირად შექმნილი საცობები, ძველი მანქანების საბადოები. ეს ყველა მიზეზი იწვევს ჰაერის დაბინძურებას და ქვეყანაში სიკვდილიანობის ზრდას.

როგორ შეგვიძლია შევამციროთ ჰაერის დაბინძურება?

ჩინეთში ნელ-ნელა იწყებენ თანამედროვე ჰაერის გამწმენდი ტექნოლოგიის გამოყენებას. სანამ ეს უკანასკნელი ჩვენთანაც დაინერგება, მანამდე თითოეულ მოქალაქეს შესწევს იმის უნარი მოახდინოს ჰაერის დაბინძურების პრევენცია. პირველ რიგში ყველა უნდა ვეცადოთ იშვიათად გამოიყენოთ მანქანები. ხშირად შეგვიძლია სამარშრუტო ტაქსით, ავტობუსით ან მეტროთი ვისარგებლოთ. ასევე მცირე მანძილზე არა მანქანებით, არამედ ფეხით ან ველოსიპედით გადავაადგილოდეთ. სხვა შემთხვევაში ეცადეთ ეკონომიურად დახარჯოთ საწვავი. არ დაგავიწყდეთ წყლისა და ენერჯის დაზოგვა. ელექტროენერჯია, რომელსაც ჩვეულებრივი ჰესები წარმოშობს, იწვევს დაბინძურებას. ბუნება დეგრადაციისგან რომ დაიცვათ, გამოიყენეთ ლუმინესცენტური სანათი. ის ცოტა ელექტროენერჯიასაც გამოიმუშავებს და ეკონომიურიცაა.

ზაზა სიამაშვილი: მოხსენით ლიფტი ბაბრატის ტაძარს!

მახინჯისაგან სიმახინჯის მეტს რომ ვერაფერს მიიღებ, ფაქტია, მაგრამ ჩვენ უნდა ვინედეთ სათანადო პრინციპულობას ისტორიული ძეგლებისადმი ვანდალური ჩარევების „შემოქმედო“ წინააღმდეგ.

ლექტორი ზაზა სიამაშვილი გაზეთ „ასავალ-დასავალთან“ ინტერვიუში რესტავრირებულ ბაგრატის ტაძარზე საუბრობს და ხელისუფლებას მოუწოდებს, რომ მოხსნან ლიფტი, რომელიც რესტავრაციის შემდეგ მიაშენეს ტაძარს.

„აკროპოლისი არავის უნახავს? ვინმეს აზრად მოსვლია მისი ხელახლა აშენება და, რაც მთავარია, ლიფტის მიშენება? სახელმწიფოს მინდა მივმართო: მოხსენით ლიფტი ბაგრატის ტაძარს! რა უდგას ამას წინ? მხოლოდ სახელმწიფოებრივი ნებაა საჭირო! მაშინ რომ საპატრიარქო დიდი პროტესტით გამოვიდა, დღეს რატომ დუმს? 4 წელია გასული, რაც სააკაშვილი აღარაა, თავის დროზე რომ ხმაღამოდებულე იყვნენ, დღეს რატომ გაჩუმდნენ? სამართლიანობის აღდგენაზე რომ ვლაპარაკობთ, ესეც სამართლიანობის აღდგენაა, ოღონდ კულტურის სფეროში და დროა, ყველაფერს თავისი სახელი დავარქვათ!“ – აცხადებს ზაზა სიამაშვილი.

ასევე, იქნებ დროა, რომ ქალაქ თბილისის მერიამ აიღოს დავით აღმაშენებლის ძეგლის ადგილზე წამოყვანილი ორსაქიანი ველოსიპედი – სააკიანცის აშკარა ავადმყოფური შთაბეჭდილების პროდუქტი და, ასევე, ძველი სახელი დაუბრუნოს ავადსახსენებელი „ვარდების რევოლუციის“ სახელობის მოედანი.

კატასტროფული ვითარება საბრანსპორტო სფეროში

იბეჭდება მცირეოდენი შემოკლებით

დღეს მძღოლებზე მოგვიწვევს საუბარი. საინტერესოა, კონკრეტულად, როგორ ირღვევა მათი უფლებები?! ამასთან დაკავშირებით **“ფრიდრის ებერტის ფონდის”** მხარდაჭერით კვლევა ჩატარდა: ინტერესის სფერო იყო, სწორედ ის, რამდენად დაცულია მძღოლის უფლებები. მსგავსი კვლევა საქართველოში, როგორც ამბობენ, არასდროს განხორციელებულა. ეს საკითხი პირველად ტრანსპორტისა და გზების ასოციაციამ შეისწავლა...

ჟურნალისტი აღნიშნული ასოციაციის პრეზიდენტს დავით მესხიშვილს ესაუბრა:

– მძიმე ეკონომიური პირობების ფონზე ბევრს სურს, გახდეს მძღოლი, მაგრამ მათგან ვინ არის პროფესიონალი (გულისხმობ ადამიანებს, რომლებიც ამ პროფესიით ოჯახს არჩენენ) და ვინ მოყვარული, ამის გარჩევა ძალიან ჭირს. ფაქტია, რომ ხალხის უმრავლესობა ცდილობს ფინანსები იშოვოს. გამოვიკითხეთ მძღოლები, რომლებსაც მგზავრები გადაჰყავთ (მიკროავტობუსების, ავტობუსების, მეტროს მემანქანეები).

– კვლევისას მთავარი რა იყო?

– მაგალითად, შრომითი ხელშეკრულება (კონტრაქტი): 2 ვერსია იყო, ერთი, როდესაც მათ არ იცინა კონტრაქტის შინაარსი, დოკუმენტზე ხელი ბრძანდებოდა აქვთ მოწერილი და კომპანიაც დიდად არ დაინტერესებულა, მათთვის კონტრაქტის შინაარსი გაეცნო;

მეორე – კონტრაქტის შინაარსი იცინა, მაგრამ იძულებული იყვნენ არიან, ხელი მოაწერონ, რადგანაც სხვა სამსახური არ არსებობს, თუმცა ეს პირობები არის სრულიად კაბალური. მაგალითად, იყო ტაქსოკომპანიები, რომლებიც მძღოლებს ეუბნებოდნენ, რომ ავტომობილი ჩვენია, აქ 4 წელი თუ იმსახურებ და ყოველდღე 50 ლარს შემოიტან, მანქანას შენზე გადავფორმებთო. ასეთმა კომპანიებმა სამი წლის და 8 თვის შემდეგ ადამიანები სამსახურიდან გაუშვეს. მძღოლებმა სასამართლო პროცესი ვერ მოიგეს.

– ასეთ დროს პასუხისმგებლობა კომპანიას არ ეკისრება?

– ხელშეკრულება გარკვეული ხრიკებით

არის მომზადებული, რომელსაც მძღოლი გულდასმით არ ეცნობა და ხელს ისე აწერს. ამით კომპანიები სარგებლობენ და მძღოლები ზარალდებიან.

შემდეგი საკითხი იყო, – თბილისის მიკროავტობუსები: მძღოლებს კომპანიასთან არ აქვთ დალაგებული ურთიერთობა და შესაბამისად აქვთ მუდმივი შიში, რომ შესატან თანხას გაუზრდიან. რის ფონზეც არსებობს რისკი, რომ მიკროავტობუსით მგზავრობა ქალაქში გაძვირდეს. ამასთან, მიკროავტობუსების ასაკმაც მოიმატა, უფრო ხშირად სჭირდებათ რემონტი, რის ხარჯებსაც თავად მძღოლი სწევს. რაც უფრო ძველია, უფრო ხშირად უწევს თანხის გადახდა. ამიტომ მძღოლები დიდი წინეხის ქვეშ არიან, შემოსავალი უმცირდებათ.

– ალბათ ამიტომაც არის მიკროავტობუსებში ის ქალის და გაუგებრობა, რაზეც მგზავრები მუდმივად წუწუნებენ.

– მოხდა ასეთი რამ: 101 მიკროავტობუსის მძღოლებმა მანქანები თვითნებურად გაზხე გადაიყვანეს, რაც ფოტოგრაფიაშია: ამასთან, არის გაწვდილი რეისები, რომელიც მთელ ქალაქს წრეს არტყამს, რითაც მგზავრების ზენორმირებული გადაყვანა ხდება (რომ მძღოლს რაც შეიძლება მეტი თანხა დარჩეს), რადგანაც მისმა ხარჯმა მოიმატა...

– იმ 101 სამარშრუტო მძღოლების თვითნებობას რა მოჰყვა?

– თბილისის მერიამ ისინი დააჯარიმა, მაგრამ ეს სიტუაციას არ ასწორებს... მიკროავტობუსებში ნახვამ მგზავრებთან, ხშირად იქმნება კონფლიქტური სიტუაცია, – ამ თემაზე მძღოლები მწვავედ საუბრობენ.

საქალაქთაშორისო ტრანსპორტში სრული კატასტროფაა. მაგალითად, თუ მანქანა თბილისიდან ქუთაისში მიდის, იქ მძღოლის უფლებებზე საერთოდ არ არის ლაპარაკი, – მას სადგურებზე მოსახვედრებელი ოთახი სჭირდება, საშპაზე, რომ მოწესრიგდეს, სასმელი წყალი, ავტობუსიც უნდა გაირეცხოს, – თან, ეს ყველაფერი კანონით უნდა იყოს დარეგულირებული, მაგრამ ჩვენთან ყველა საერთაშორისო სტანდარტი დარღვეულია...

– რა ვითარებაა უშუალოდ სადგურებზე?

– იქ ორი პრობლემა გამოიკვეთა: ერთი, მძღოლებს არ აქვთ დასვენების, შხაპის მიღების საშუალება, სასმელი წყალიც არ აქვთ და მეორე, ამის ფონზე ვიდებთ ე.წ. (მტაცებელ) მძღოლებს, როცა ერთი ნაწილი მეორე ნაწილის უფლებებს არღვევს.

– როგორ და ვინ არიან ეს მტაცებელი მძღოლები?

– რომლებსაც **“B”** კატეგორიის მართვის მოწმობით (წყველებრივი მართვის მოწმობა) გადაჰყავთ მგზავრები ისე, რომ მგზავრის გადაყვანის არანაირი უნარ-ჩვევა არ აქვთ. არადა, ეკრძალებათ 8 და მეტი მგზავრის გადაყვანა, მაგრამ ამას კლიენტების აყვანის მიზნით აკეთებენ (თან, **“D”** კატეგორია არ აქვთ), ხდება გზაზე გადასწვრება, რასაც იმ სტანდარტების დაღვევამდე მიყვავართ, საგზაო უსაფრთხოება რომ ჰქვია.

დღეს საქართველოში 110.000 საბრანსპორტო საშუალება ექვემდებარება ტექნოლოგიურებს, მაგრამ ამ ტექნოლოგიურებს გადის მხოლოდ 30.000. ეს ნიშნავს იმას, რომ ამ პროცედურის გავლის გარეშე, გზაზე არის უამრავი საბრანსპორტო საშუალება, რომელთაც მგზავრები გადაჰყავს...

– მეტროს მემანქანეებთან რა პრობლემაა?

– მემანქანეებმა სამედიცინო დაზღვევის გაუმჯობესება მოითხოვეს. მათი სიტყვებიდან გამომდინარე, დაზღვევა, რაც აქვთ, არის მათხოვრული, არადა, განსაკუთრებული პირობებში უწევთ მუშაობა, მიწის ქვეშ წლებით არიან... ამიტომ ჯანდაცვის სამინისტროსგან საპენსიო ასაკის დაწვევაც მოითხოვენ... ელემენტარულად, არ აქვთ დამის გასათევი ადგილები.

– ამ ყველაფრის ფონზე, რა რეკომენდაციების გაცემა შეგიძლიათ?

– მაგალითად, იმისთვის, რომ უკანონო ავტოსადგურები აღიკვეთოს, მივმართეთ შინაგან საქმეთა სამინისტროს. ეკონომიკის სამინისტროს აქვს ბერკეტები, შეისწავლოს, – სად არის ეს უკანონო სადგურები და ინფორმაცია შინაგან საქმეთა სამინისტროს

მიაწოდოს. ასალაგში არიან ე.წ. მტაცებლები, რომლებიც გზებზე სიცოცხლის საფრთხეს ქმნიან. შს-ს ვთხოვეთ, მათი გადაადგილება ადკვეთოს, რადგანაც ისინი მგზავრთა არასწორ გადაყვანას ახდენენ, თუნდაც მაშინ, როდესაც სატრანსპორტო საშუალებაში 12 ადგილია და სალონში 24 მგზავრი ზის. ვიმეორებ, ეს უსაფრთხოების სტანდარტის უხეში დარღვევაა...

– ეკონომიკის სამინისტროს მიმართ კიდევ რა რეკომენდაციები გაქვთ?

– სადგურებზე მოითხოვოს სტანდარტების დაცვა, ამისთვის უნდა შეიქმნას მძღოლის მოსახვედრელი პირობები, – შხაპი, სასმელი წყალი... რეალურად ჩატარდეს ტექნოლოგიურები, მოუწოდებთ, რომ რეისის წინ მძღოლების სამედიცინო შემოწმება რეალურად ამოქმედდეს, – მას ახლა ფორმალური ხასიათი აქვს.

მოუწოდებთ ეკონომიკის სამინისტროს, რომ ეს საკითხები დახეწოს და ასევე შეასრულოს ევროდირექტივა, ეს ჩამწერ-მაკონტროლებელი სისტემის მოწყობას ესება. მოწყობილობა ავტომობილში მაგრდება, რითაც ხდება იმის აღწერვა, თუ მძღოლმა რამდენი ხანი დაისვენა, რა სინქარით იარა.

ასევე ურადსაღებია ისიც, რომ ჩვენი მიკროავტობუსების დიდი ნაწილი სატვირთოა, რომლებიც სამგზავროდ არის გადაკეთებული, რადგანაც სატვირთოს შექმნა იაფი ჯდება. ისე, რომ ზოგიერთს, ფანჯრებიც კი არ აქვს, დარღვეულია სავარძლებისა და სალონის მოწყობის სტანდარტი და ა.შ.

ასევე მოითხოვთ: იქ, სადაც მიკროავტობუსების ბოლო განერგებია, სველი წერტილები გააკეთდეს, რადგანაც არსად ეს არ არის და მძღოლებს ბუნებრივი მოთხოვნილების დაკმაყოფილება სხვადასხვა ადგილას უწევთ...

საბოლოო ჯამში კი, მთავრობას მივმართავთ, – საქართველოს ხელისუფლებაში განისაზღვროს ტანსპორტზე პასუხისმგებელი ერთი უწყება, რადგანაც დღეს ტრანსპორტზე მუშაობს შინაგან საქმეთა სამინისტრო, ინფრასტრუქტურის, ეკონომიკის სამინისტროები და მუნიციპალიტეტი...

ლალი ფაცია

ვინ ღობირებს ხალხის ღლევის ბიზნესს?!

მას შემდეგ, რაც **“პალიტრამედიაში”** უარი თქვა ონლაინკაზინოებისა და ბეთების რეკლამირებაზე და წამოიწყო სოციალური კამპანია **“არ ითამაშო – იცხოვრე”**, ყოველდღიურად ვრწმუნდებით, რომ ეს სწორი და აუცილებელი გადაწყვეტილება იყო.

მკითხველები, მსმენელები თუ მაყურებლები წერილებში, სატელეფონო ზარების თუ მედიასახლში პირადი ვიზიტისას ონლაინკაზინოებით გაუბეზრებულ თავიანთ ოჯახის წევრებზე თუ მეგობრებზე ისეთ ამბებს ჰყვებიან, რომ ზოგჯერ ფიქრობ, ნუთუ შეიძლება, ადამიანი ასე დაეცეს? სამწუხაროდ, ეს რეალობაა. ასევე, ფაქტია, ის ტრაგიკული შემთხვევები, რაც გაგვიშუქებია თამაშდამოკიდებულ ადამიანებთან დაკავშირებით, მხოლოდ ზღვაში წვეთია. თუმცა იმაშიც დარწმუნებული ვართ, რომ ჩვენს სოციალურ კამპანიას მისი დაწვების პირველივე დღიდან შედეგი აქვს. თუნდაც ჩვენს მედიასაშუალებებში რეკლამის აკრძალვის შედეგად – **“პალიტრამედიაში”** იმხელა აუდიტორიას მოიცავს, რომ წარმოიდგინეთ, ასიათასობით მკითხველს,

მსმენელს თუ ტელემაყურებელს (მათ შორის არასრულწლოვნებს) არ ექმნება ცრუსარეკლამო ილუზია, რომ **“წავიდეს, ითამაშოს და უცბად გამდიდრდეს”**. რა თქმა უნდა, ჩვენმა მედიაპოლიტიკამ შეგნებულად თქვა უარი საკმაოდ სოლიდურ შემოსავალზე, თუმცა ეს არაფერია იმასთან შედარებით, რომ თუნდაც ერთი ოჯახი გადაგვერჩინა გადატაკებისა და გაუბედურებისგან.

თავისთავად, ონლაინკაზინოებისა და ონლაინბეთების მეპატრონეებსა თუ წარმომადგენლებს არ მოსწონთ, რომ ხელი აღარ მიუწვდებათ **“პალიტრამედიის”** აუდიტორიაზე. მათ აღიზიანებთ სოციალური კამპანია **“არ ითამაშო – იცხოვრე”**. თუმცა ყველაზე მეტად აი, რისი ეშინათ: – ემანდ, კამპანიამ მიზანს არ მიაღწიოს და საკანონმდებლო დონეზე არ დაწესდეს შემზღვევა რეგულაციები ონლაინკაზინოებსა თუ ბეთებზე, ვაითუ, ვეღარ ითამაშონ არასრულწლოვნებმა, რაც მათი ძირითადი სამიზნე ჯგუფია და ზოგადად, შეიქმნას ბარიერი თამაშდამოკიდებულების ჩიხისკენ მიმავალ გზაზე. სწორედ ეს არის მათთვის მთავარი პრობლემა – რეგულაციების დაწესებით ონლაინკაზინოები და ბეთები რისკგუფებში მყოფ მოქალაქეებს თამაშში მიდღონებს ვეღარ მოუგებენ და ვეღარ გალღებენ.

ამ გაღიზიანებისა და შფოთვის სადემონსტრაციოდ სულ პატარა მაგალითს მოვიყვანთ. აგერ, ერთ-ერთი ონლაინტელევიზორი **“ვეროპაბუთის”** თანამშრომელმა, ვინმე ლაშა გოგუამ, **“ფეისბუქში”** დაწერა: **“სანამ ამ ქვეყანაში იარსებებს “პალიტრამედია”, ინტერნეტის ქართული ბაზარი არ განვითარდება. ცაცხადებ როგორც ერთ-ერთი იმ კომპანიის მარკეტინგის დირექტორი, რომელსაც ერთ-ერთი ყველაზე დიდი**

დიჯიტალ ბიზნესი აქვს... ისე გამახსენდა, უბრალოდ”

ანუ მარტივად რომ ვთქვათ, ამ კონკრეტულ ონლაინბეთს შეექმნა ის პრობლემა, რომ ინტერნეტრეკლამისგან შესაბამისი ფექტს ვეღარ იღებს. ეს არც არის გასაკვირი, რადგან როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, ონლაინკაზინო-ბეთებისთვის **“პალიტრამედიის”** მედიასაშუალებები აკრძალული ზონაა. ჰოდა, ამით გაღიზიანებულ ვაჟბატონს ისე გაახსენდა, უბრალოდ“(!).

ჩვენ ხომ ვიცით, სინამდვილეში, რა აშფოთებთ ონლაინკაზინოების წარმომადგენლებს. ძალიან კარგი, თუ ინტერნეტრეკლამა მათთვის ეფექტიანი აღარ არის და სწორედ ეს იყო ჩვენი ერთ-ერთი მიზანი. ზოგადად კი, რაც უფრო შეუმცირდებათ სარეკლამო ბიზნესი, მით უკეთესი. თორემ აგერ გადაუხდი ფულს ინტერნეტში ისეთ საიტს, რომელსაც, შესაძლოა, მაღალი რეიტინგი არც აქვს, მაგრამ ძირითადი აუდიტორია ახალგაზრდულია, ან რომელიმე დიდ ტელევიზიას, ან სულაც საზოგადოებრივ (ხაზს ვუსვამ – საზოგადოებრივ მაუწყებელს, რომელიც მოსახლეობის ფულით ფინანსდება და წესით, სწორედ საზოგადოებრივ პრობლემებზე უნდა იყოს ორიენტირებული) და ჩავისვამს ონლაინკაზინოს რეკლამას, მაგალითად, საქართველოს ნაკრების თამაშის ტრანსლაციისას, ანუ იმ დროს, როდესაც ტელევიზორს ყველაზე მეტი არასრულწლოვანი და ახალგაზრდა უყურებს. ვის-ვის და, საზოგადოებრივი არხის მესვეურებს მეტი პასუხისმგებლობა მართებთ ასეთი გადაწყვეტილებისას – იმის გამო, რომ ფული შეუვიდეთ ტელევიზიაში (თუნდაც დიდი), არა მგონია, ამ ზნეობრივ კომპრომისზე წასვლა ღირდეს.

კოლეგებო, ჟურნალისტებო, ჩვენი მთავარი მისია ხომ უკეთესი სახელმწიფოს შექმნაში მონაწილეობაა! იქნებ ღირდეს, დაეღაპარაკოთ თქვენს ხელმძღვანელებს და უარი თქვათ ამ სახის სარეკლამო შემოსავალზე?! რა თქმა უნდა, არა გვაქვს ილუზია, რომ ამის შემდეგ აღარავინ ითამაშებს, მაგრამ მასობრივად ხალხის გაღლეებასა და ახალგაზრდების ცდუნებაში ხელს არ შევეწყობთ ონლაინტელევიზორებს.

ონლაინკაზინოების წარმომადგენლებმა კი რა სტატუსებიც უნდა გამოაცხონ, სოციალური კამპანია **“არ ითამაშო – იცხოვრე”** გაგრძელდება და უფრო დიდ და ფართო მასშტაბს შეიძინებს. თუმცა, მხოლოდ სოციალური კამპანია პრობლემას ვერ მოაგვარებს. ჰოდა, ამას კი ვწერთ ხელისუფლების საყურადღებოდ:

სისხლის სამართლის კოდექსში არის ასეთი მუხლი – დანაშაულის შეუტყობინებლობა, ანუ როცა ადამიანი იცის, რომ დანაშაული ხდება ან მოხდა და დუმს. სხვათა შორის, დანაშაულის შეუტყობინებლობიდან ერთი ნაბიჯია უფრო მძიმე მუხლამდე – თანამონაწილეობა. ახალ საპარლამენტო უმრავლესობაში ბევრი იურისტი და კარგად დაფიქრდენ ამ სე.

რატომ? იმიტომ, რომ ველოდებით, ახალარჩეული პარლამენტი ერთ-ერთ პირველ სდომამზე განიხილავს თუ არა საკითხს ონლაინკაზინოებისა და ონლაინბეთებისთვის შემზღვევა რეგულაციების დაწესების შესახებ. თუ მრავლისმეტყველი დემოკრატიული გაგრძელდა, მაშინ უკვე საზოგადოებასთან ერთად მწვავედ დავსვამთ კითხვას: გვაქვს თუ არა საქმე თანამონაწილეობასთან?!

მართლაც პირველი! – ენდი მარეი წლის უმაჯამებელი ტურნირი მოიგო

ქულა აიღო, ახლოს იყო მეორე ბრეიკთან, მაგრამ ტაი-ბრეიკის თამაში თავიდან ვერ აიცილა. იქ ბრიტანელმა სამქულიანი უპირატესობა მიიღო, რაონინმა შექმლო ანგარიშის გათანაბრება, მაგრამ 5:5-ზე ზედიზედ ორი ქულა წააგო და სეტებში ანგარიში გათანაბრდა.

ორი საათის გასვლის შემდეგ, რაონინი ფიზიკურად უკეთ გამოიყურებოდა და მესამე სეტი უკეთაც დაიწყო. მას ბრეიკ-პოინტებიც ჰქონდა, მაგრამ მარეი მნიშვნელოვან ბურთებზე კარგად თამაშობდა. შემდეგ სიტუაცია შეიცვალა – 4:4-ზე და 5:5-ზე ენდიმ ზედიზედ ორი ბრეიკი აიღო და ორჯერ შექმლო მატჩზე ჩაწოდება, მაგრამ ორივე შანსი გაანია. ასე რომ, ჩოგბურთელებს ზედიზედ მეორე ტაი-ბრეიკის თამაში მოუწია.

მე-13 გეიმში ამ ბრწყინვალე მატჩის მშვენიერად აღმოჩნდა. მარეი ფლობდა უპირატესობას, მაგრამ ზედიზედ სამი მატჩბოლი ვერ გამოიყენა, შემდეგ პირველი მატჩბოლი ჰქონდა რაონინს და ვერც მან გამოიყენა შანსი, რადგან ენდი კარგად გავიდა ბადესთან. ამას მოჰყვა ბრიტანელის მეოთხე მატჩბოლი და მარათონული მატჩის (3 საათი და 37 წუთი) და ტაი-ბრეიკის (11:9) დასასრული – 5:7, 7:6(5), 7:6(9).

მეორე ნახევარფინალი სრულიად განსხვავებული გამოვიდა. ნოვაკ ჯოკოვიჩმა რთული ორი შეხვედრა ჩაატარა ტურნირის სტარტზე, მაგრამ შემდეგ მოუმატა თამაშს. ჯოკოვიჩი ეტაპის მესამე ტურში, სერბმა მხოლოდ სამი გეიმი დაუთმო დავიდ გოფენს, ნახევარფინალში კი უფრო ცოტა – ორი გეიმი გაიმეტა კეი ნიშოკორისთვის. იაპონელი ჯოკოვიჩისთვის ყოველთვის მოხერხებული მეტოქე იყო. მართალია, კეის ორჯერ ჰყავს დამარცხებული სერბი,

მაგრამ ზედიზედ ცხრა შეხვედრა ნოვაკს ჰქონდა მოგებული. თუმცა, ასეთ განადგურებას არავინ ელოდა. ნიშოკორი ძალიან ბევრ შეცდომას უშვებდა, მეორე მოწოდებაზე ქულების მხოლოდ 20 პროცენტი მოიგო და ერთადერთი საკუთარი გეიმი აიღო. ნოვაკი უფრო აქტიური იყო, აკონტროლებდა თამაშს, ხშირად გადიოდა წინ და ბადესთან ერთი შეცდომაც არ დაუშვია – 6:1, 6:1.

ასე რომ, ფინალში ერთმანეთს უნდა შეხვედროდა დღეისთვის მსოფლიოს ორი საუკეთესო ჩოგბურთელი. თანაც, ამ მატჩში უნდა გათამაშებულიყო არა მხოლოდ ტიტული, არამედ, კლასიფიკაციაში პირველი ადგილი. პირველად, ATP-ის ისტორიაში, სეზონის დასკვნით მატჩში ირკვევდა საუკეთესო ჩოგბურთელის ვინაობა.

ფინალის წინ, საკმაოდ რთული იყო პროგნოზის გაკეთება. სეზონის მეორე ნახევარი მარეიმ ფანტასტიკურად ჩაატარა და ფინალურ შეხვედრას 23-მატჩიანი (!) მოგებათა სერიით შეხვდა, ჯოკოვიჩის კი როლან გაროსის შემდეგ, არც ერთ ტურნირში არ მოუგია. მაგრამ ლონდონში სერბმა აშკარად მოუმატა, მარეის კი ორი სამსაათნახევრიანი მატჩის ჩატარება მოუწია და გამორიცხული არ იყო, რომ ფინალში ფიზიკურ დაღლილობას ემოქმედებოდა.

მარეი პირველად თამაშობდა წლის უმაჯამებელი ტურნირის ფინალში, ჯოკოვიჩი კი ბოლო ოთხი გათამაშების ჩემპიონი იყო.

ჩოგბურთელები წელს მეხუთედ ხვდებოდნენ ერთმანეთს. ჯოკოვიჩმა ოთხიდან სამი მოიგო, მარეიმ კი ერთადერთხელ დაამარცხა სერბი – გაზაფხულზე, რომის “მასტერსის” ფინალში. მაშინ, კლასიფიკაციაში სხვაობა ნოვაკსა და ენდის შორის 9025 ქულა იყო და იმ დროს ვერავინ წარმოიდგენდა, რომ სეზონის ბოლოს, ბრიტანელი ლიდერობას ჩამოართმევდა სერბს.

მაგრამ, მისიდან მოყოლებული, მარეიმ 69 მატჩიდან 64 მოიგო და 13 ტურნირიდან 12-ის ფინალში ითამაშა.

არ გამართლდა მოლოდინი იმის შესახებ, რომ მარეის ფიზიკურად გაუჭირდებოდა. ენდიმ უმაღლეს დონეზე ჩაატარა პირველი სეტი. თანაბარი დასაწყისის შემდეგ, პირველი ბრეიკ-პოინტები მეექვსე გეიმში გამოიმუშავა, თუმცა ჯოკოვიჩმა ორივე საფრთხე მოიგვარა. სერბი მინც ვერ გადაურჩა საკუთარი მოწოდების წაგებას – მეექვსე გეიმში მარეიმ შეძლო რიგით მესამე ბრეიკ-პოინტის გამოყენება, რის შემდეგაც, სეტზე ჩაწოდება მოახერხა. ამ პარტიაში ნოვაკს ერთი ბრეიკ-პოინტიც არ ჰქონია.

ენდი თითქოს გრძობდა, რომ სამსეტთან მატჩში, შესაძლოა, ძალები აღარ ჰყოფნოდა, ამიტომაც, მაქსიმალურად ცდილობდა საქმის ორ სეტში მომთავრებას. მეორე პარტიის პირველივე გეიმში მისი მორიგი ბრეიკი შედგა, მეხუთე გეიმში კიდევ ერთხელ აიღო მეტოქის მოწოდება და ანგარიში გახდა – 4:1. ტიტული თითქმის განადგებულ იყო, თუმცა ჯოკოვიჩმა მომდევნო გეიმში, მატჩში თავისი ერთადერთი ბრეიკ-პოინტი გამოიყენა და ოდნავ დაძაბა სიტუაცია. მაგრამ მარეიმ მეორედ საკუთარი მოწოდების წაგება არ დაუშვა, მეათე გეიმში მატჩზე ჩაწოდებისას ორი მატჩბოლი ვერ გამოიყენა, მაგრამ მესამე ცდაზე დაამთავრა ყველაფერი. ბრიტანელმა კარიერაში პირველად მოიგო წლის უმაჯამებელი ტურნირი და პირველად ასრულებს სეზონის კლასიფიკაციის ლიდერის რანგში.

1/2 ფინალი ენდი მარეი (ბრიტ, 1)-მილოშ რაონინი (კან, 4) 5:7, 7:6(5), 7:6(9).

ნოვაკ ჯოკოვიჩი (სერ, 2)-კეი ნიშოკორი (იაპ, 5) 6:1, 6:1.

ფინალი ენდი მარეი (ბრიტ, 1)-ნოვაკ ჯოკოვიჩი (სერ, 2) 6:3, 6:4

ბაიციანი 10 წლის მარიაგმა საქართველოს საგანგებო “ვეროვიზია” მოაგებინა!

2016 წლის საბავშვო “ვეროვიზიის” კონკურსის გამარჯვებული ქართველი შემსრულებელი, 10 წლის მარიაგმა მადამილი გახდა! უნიტიერესმა გოგონამ კონკურსზე სიმღერა “მზეო” შეასრულა და 17 ქვეყნის წარმომადგენელს აჯობა.

მარიაგმა თბილისის წმინდა გიორგის სახელობის საერთაშორისო სკოლაში სწავლობს. თანაკლასელები და პედაგოგები მას განსაკუთრებულად გულშემატკივრობდნენ და ხელს უწყობდნენ.

“5 წლის ვიყავი, როცა ერთ-ერთი სიმღერა ვისწავლე. დეიამ ვიდევ გადამიღო. მერე, “ბასტი-ბუბუს” სტუდიის წარმომადგენელმა ვიდევ ნახა და გვითხრა: ბავშვი ჩვენთან მოიყვანეთ და აქ ისწავლოს... შემდეგ “ბიკების” სტუდიაში გადავედი. იქ 4 წელი ვისწავლე. მერე ამერიკაში გავემგზავრე.

– ამერიკაში რატომ გაემგზავრე?

– აქ ცეკვას, ვოკალს, სამსახიობო ოსტატობას ვეუფლები, მუსიკალურად ვვითარდები... კონცერტებში ვმონაწილეობ...

– საქართველოში სპეციალურად საბავშვო “ვეროვიზიისთვის” დაბრუნდი?

– დიახ, მანამდე “ბიკების” სტუდიიდან დამირეკეს – სიმღერა – “მზეო” ჩემმა პროდიუსერმა –

ბატონმა გიგა კუხიანიძემ დამიწერა. – ამერიკაში, სკოლაშიც ხომ დადიხარ?

– დიახ. Tomlinson Middle School-ში, მეექვსე კლასში ვარ. საქართველოში, წმინდა გიორგის სახელობის საერთაშორისო სკოლაში დადივარ.

– წმინდა გიორგის სახელობის საერთაშორისო სკოლაში სწავლა რატომ გადაწყვიტე?

– იმიტომ, რომ ჩემი პროდიუსერის – გიგა კუხიანიძის შვილი აქ სწავლობს და გიგაც აქვე ახლოს ცხოვრობს. გაკვეთილების მერე, მასთან მივდივარ და ვმეცადინებო. ამ სკოლაში ბევრი მეგობარი შევიძინე. ისინი ძალიან მიყვარს. მასწავლებლებიც ძალიან მომწონს – სასწავლო პროცესში სითულებების დაძლევაში გვეხმარებიან. ამ სკოლაში ძალიან მეგობრული გარემოა. ჩემს თანაკლასელებს ძალიან გაუხარდათ, როცა შეიტყვეს, რომ საბავშვო “ვეროვიზიაზე” გაემარჯვე. ჩემი წარმატება გაიხიარეს, მგულშემატკივრობენ...

– მისი, გუშინ თავს იკლავდი და დღეს რა მოგივიდა?

– წუხელ, კაცო, მთელი დამე ვიფიქრე და მიფხვდი, მარო არც დღით იყო ჩემი ნათესავი და არც მამით, ნეტავ რა თავს ვიკლავ-მეთქი!

– მარო მოლოდინულად მივლინებიდან დამით დაბრუნდა. ჩამოიღო კარი ბრახუნით, მაგრამ არავინ უღებს. ამ დროს მეზობლის კარი იღება, გამოდის მოხუცი ქალი და ეუბნება:

– მერე ვერ გაიგონებენ, შვილო, რქებით დაუკაკუნე, რქებით!!!

საბავშვო ბაღში პატარები ტრახხობენ:

– ჩემს დედას ორნი ვყავართ და ორივეს ცალცალკე ოთახები გვაქვს... – ჩემს დედას სამი ვყავართ და ყველას ცალცალკე ველოსიპედები მაქვს.

– ჩემს დედას კი შვილნი ვყავართ და ყველას ცალცალკე მამები გვაყავს.

ბიბა ბოკერია – უმრავლესობამ გადაწყვიტა “პატრიოტთა ალიანსს” დაუთმოს იურიდიული კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილის თანამდებობა

როგორც ჩანს, უმრავლესობამ გადაწყვიტა, რომ “პატრიოტთა ალიანსს” დაუთმოს ეს თანამდებობა პარლამენტში, – ამის შესახებ “ნაციონალური მოძრაობის” წევრმა გიგა ბოკერიამ განაცხადა, რომელმაც აღნიშნა, რომ “პატრიოტთა ალიანსის” წევრის ნატო ჩხეიძის არჩევა იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილის პოსტზე უმრავლესობას წინასწარ ჰქონდა გადაწყვეტილი.

“პერსონალური საკითხი არ იყო ნატო ჩხეიძის არჩევა-არარჩევა. უბრალოდ, უმრავლესობამ მიიღო გადაწყვეტილება, რომ “პატრიოტთა ალიანსს” დაუთმოს ეს თანამდებობა. რომ გითხრათ, რომ ეს არსებითად ცვლის რაიმეს პარლამენტში, ასე არ არის, მაგრამ გარკვევით უნდა თქვან და არ უნდა ერიდებოდეთ პოლიტიკური პოზიციის დაფიქსირებას, რომ “პატრიოტთა ალიანსი” არის მათი მხარდამჭერი ამ კომიტეტში. ყველაზე დიდი ტვირთიც სწორედ იურიდიულ კომიტეტზე მოვა პარლამენტში”, – განაცხადა გიგა ბოკერიამ.

იუმორი

მისოს ცოლი მოუკვდა. საწყალი კაცი თავს იკლავდა, ჩემი მარო აღარ არის ამ ქვეყანაზე. მეორე დღეს გავიდა სანდიდან და მთელი დღე აღარ გამოჩენილა. მეზობლებმა იფიქრეს, თავს ხომ არაფერი აუტყვნია. საღამოს მისო მთვრალი დაბრუნდა სახლში სიმღერ-სიმღერით. მეზობლებმა ჰკითხეს: – მისო, გუშინ თავს იკლავდი და დღეს რა მოგივიდა? – წუხელ, კაცო, მთელი დამე ვიფიქრე და მიფხვდი, მარო არც დღით იყო ჩემი ნათესავი და არც მამით, ნეტავ რა თავს ვიკლავ-მეთქი!

ქმარი მოლოდინულად მივლინებიდან დამით დაბრუნდა. ჩამოიღო კარი ბრახუნით, მაგრამ არავინ უღებს. ამ დროს მეზობლის კარი იღება, გამოდის მოხუცი ქალი და ეუბნება:

– მერე ვერ გაიგონებენ, შვილო, რქებით დაუკაკუნე, რქებით!!!

საბავშვო ბაღში პატარები ტრახხობენ:

– ჩემს დედას ორნი ვყავართ და ორივეს ცალცალკე ოთახები გვაქვს... – ჩემს დედას სამი ვყავართ და ყველას ცალცალკე ველოსიპედები მაქვს.

– ჩემს დედას კი შვილნი ვყავართ და ყველას ცალცალკე მამები გვაყავს.

Advertisement for 'Bachchanuli' (ბაჩჩანული) featuring a woman and text about a competition or event. The text includes 'გარდაცვლილი სახალხო მკურნალი, რომელმაც მოუგო ომი მკლავის ნაყოფის უარსაყოფიანს, მის დაქირვას რომ სდილობდა.' and 'ლომინტი ბაჩჩანულის მიერ შექმნილი პრეპარატი არჩენს ათვისებთან სიმსივნურ დაავადებებს, კუჭ-ნაწლავის გაუფალებას, კოლიტს, ფისტულას, პროსტატიტს, ბუხსილს, ნერვის ანთებას, ნევროზს, ფსიქიკურად დაავადებულებს, პეუნანეს გაფანტული სკლეროზის და შიდსს, შველის ცერებრალურ დაზიანებას, ყურებიდან ჩირქვენას, ბოტულიზმს, ტუბერკულოზს, ცეროზს I და II სტადიაში, (3-პე-პატიტს, ნადღლის ბუშტის დაავადებებს, ანთებით პროცესებს, სასხრების დაავადებებს, ამყარებს იმუნიტეტს, და სხვა მრავალ დაავადებას.' It also lists contact information: 'აქლა მკურნალის საქმეს აგრძელებენ მისი შვილები: ზეზა და დოდო.' and 'კოორდინატები: თბილისი, აწყურის ქუჩა №70 (მეტრო "ისანთან"), ყოველდღე – 10-დან 16 საათამდე. ტელ: 593-22-66-51, 593-62-28-48'.